УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
75 років
Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
Тел. з Ню Йорку:
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVI Ч. 197. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 25-го ЖОВТНЯ 1969 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, OCTOBER 25, 1969 No. 197. VOL. LXXVI

ГРОМАДА ПОКЛАДАЄ ВЕЛИКІ НАДІЇ НА ДЕСЯТИЙ КОНҐРЕС

АДВОКАТ ІВАН ФЛИС ОЧОЛИВ ПРЕЗИДІЮ X КОНҐРЕСУ АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ

Ню Йорк. — У п'ятницю 24 жовтня, як це число уже друкувалося на пресі, в Ню Йорку, в готелі „Коммодор" розпочався Десятий Конґрес Американських Українців, на голову Президії якого обрано відомого громадянина, адвоката Івана Флиса. Конґрес започатковано співом американського й українського гимнів, що їх заінтонувала п-і Марія Лисогір. Молитву провів священик із церкви св. Юра в Ню Йорку. Конґрес відкрив формально президент Українського Конґресового Комітету, проф. д-р Лев Добрянський, вітаючи делеґатів і гостей та бажаючи їм успіхів у нарадах. На його заклик Конґрес хвилиною мовчанки вшанував світлу пам'ять померлого члена Екзекутиви УККА, видатного науковця і діяча д-ра Романа Смаль-Стоцького. Дальший провід Пленарною Сесією він передав екзекутивному віце-президентові УККА Йосипові Лисогорові. Від нюйоркської громади привітав Конґрес голова Комітету Об'єднаних Українських Американських Організацій - Відділу УККА, його голова адв. Роман Гуглевич. В дальшому прийнято запропоновану секретарем Ігнатом Білинським програму Конґресу. Мґр. Іван Базарко, звітуючи за Верифікаційну Комісію, повідомив, що перед відкриттям Конґресу зареєстровано 279 делеґатів та 22 гостей. Президію Конґресу, запропоновану мґр. Іваном Винником, обрано однодушно оплесками в такому складі: голова адв. Іван Флис, заступники голови — мґр. Михайло Дужий, Павло Дорожинський, адв. Роман Гуглевич, д-р Антін Жуковський; секретарі — інж. Іван Шабельський і п-і Осипа Грабовенська. Новообрана Президія перебрала дальший провід нарадами Десятого Конґресу, які продовжуються.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

П'ятниця, 24 жовтня 1969

ПРЕЗИДЕНТ НІКСОН ПІД ЧАС СНІДАНКУ в Білому Домі для конгресменів і сенаторів сказав, що „деколи настають такі ситуації, коли ми потребуємо допомоги не від людей, щоб зробити правильне рішення". Ця допомога потрібна від Бога. Це пояснив відомий проповідник Біллі Ґрегем, що був присутнім на цьому прийнятті разом із 80 сенаторами й конґресменами. Ґрегем сказав: „Настав час для нас, щоб ми дивилися поза Конґрес і поза виконну частину Уряду — на надприродну силу Бога. Це може бути шляхом нашого спасення під час цієї доби замішання і кризи". Ґрегем заявив пізніше журналістам, що він уважає Ніксона за активно релігійну людину.

ДОБРОДІЙНІ ФУНДАЦІЇ МАЮТЬ жертвувати більші суми на філянтропійні цілі, ніж це діється тепер. Так вирішила окрема Комісія в справі фундацій і приватної філянтропії, яка зорганізувалася після того, як Палата Репрезентантів, вирішуючи справу звільнення від оподаткування Добровільні Фундації, ствердила, що пожертви цих Фундацій не завжди є пропорційні до їхніх прибутків, а деколи ці пожертви йдуть в користь приватних осіб, або невідповідних цілей. Комісія домагається, щоб Фундації жертвували щорічно від 6-ох до 8-ох відсотків на добродійні цілі. Палата Репрезентантів обмежила цілі, на які мають відбуватися пожертви.

АМЕРИКАНСЬКЕ КОМАНДУВАННЯ У ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ ЗАЯВИЛО, що воно не отримало з Вашинґтону наказів, які основно змінили б дотеперішню стратегію і тактику, проте, задля защадження людських сил, більшу вагу покладається на артилерію і летунство а не на наземні війська. Тому й не атакується комуністичних фортифікацій з ціллю здобути їх, бо ті фортифікації здебільша у джунґлі, далеко від людських осель і тому не мають значення для ходу війни і ситуації і краю.

В'ЄТНАМСЬКА ВІЙНА КОШТУВАТИМЕ в половині наступного року не більше 17-ти більйонів долярів — заявив секретар оборони Мелвін Лерд. Вона коштувала в 1967/68 р. 30 більйонів дол., у цьогорічному бюджеті передбачено на неї 22 більйони, але Уряд зменшив цю суму до 21 більйона. В пересічі В'єтнамська війна коштувала й коштує Америці по яких двадцять більйонів дол річно, що за останніх 6 років дало астрономічну суму.

ПРЕМ'ЄР ЛЯОСУ ЗАЯВИВ, що це „нісенітниця", коли комуністи закидають ЗСА, що вони мають на території Ляосу 12.000 регулярного війська й активно ведуть війну проти комуністичного „приватного" війська партії Патет Ляо. Насправді — заявив прем'єр Суванна Фума — і Ляосі є всього 500-600 американських інструкторів і різних фахівців.

У ТОКІО ПЕРЕБУВАЄ кол. віце - президент і демократичний кандидат на президента Гюберт Гомфрі, який прибув туди, як директор Видавництва „Енциклопедія Британіка". Він був на авдієнції у цісаря Гірогіти й у прем'єра Ейсаку Сато. Гомфрі заявив, що ЗСА виконали свою місію у В'єтнамі, бо протиставилися завойовницькій агресії комуністів та поставили на ноги південно - в'єтнамську армію, яка може сама боронити волю своєї країни. Гомфрі боронив політику президента Ніксона. Він заявив, що американсько - японський оборонний договір є передусім справою Японії і ЗСА не наполягатимуть на збереження всіх своїх баз в Японії. Припускають, що Гомфрі перед своїм виїздом до Японії переговорив різні справи з президентом Ніксоном.

Радіова обслуга 10-го Конґресу

Під час 10-го Конґресу Американських Українців, щоденна українська радіопрограма Василя Шарвана в Боффало буде пересилати, безпосередньо з готелю Комодор в Ню Йорку, звідомлення з Конґресу та інтерв'ю з його учасниками. Для цього буде заінстальована окрема лінія між радіостудією WHLD і пресовим центром Конґресу. Важливіші доповіді будуть записані на магнетну стрічку і передавані через Радіо Мадрид нашим землякам в Україні.

УКРАЇНЦІ З БАГАТЬОХ КРАЇН СВІТУ ВІТАЮТЬ КОНҐРЕС

Ню Йорк. — У п'ятницю, 24-го жовтня, о год. 11-ій перед полуднем, як це число „Свободи" друкувалось на пресі, президент Українського Конґресового Комітету Америки проф. д-р Лев Е. Добрянський відкрив Десятий Конґрес Американських Українців, що почав тут свої тридені наради в приміщеннях готелю Коммодор На Конґрес наспіли численні привітання від центральних і місцевих українських організацій і установ та від провідних українських і чужих діячів з багатьох країн світу. У привітаннях висловлюється великі надії, що їх покладають українські громади на цей парлямент американських українців, бажаючи йому найкращих успіхів. Очевидно, що за перебігом і вислідом Конґресу з увагою слідкуватимуть однаково, як приятелі, так і вороги українського народу та його змагань до волі і незалежности, що буде в осередку нарад Конґресу.

У першому дні нарад Конґресу, в п'ятницю 24 жовтня, були передбачені, крім формальностей, дві пленарні сесії. На першій сесії перед обідом передбачався вибір Президії Конґресу та ділових комісій і схвалення правильника нарад. На другій сесії, після спільного полуденку, передбачались звітування та дебати над звітами і уділення абсолюторії УККомітетові.

У другому дні, в суботу 25 жовтня, наради Конґресу проходитимуть у ділових комісіях, а ввечорі відбудеться конґресовий бенкет з виступами репрезентанта Уряду і Конґресу ЗСА та інших діячів і з мистецькою програмою.

У третьому дні, в неділю 26-го жовтня, після Богослужень в українських церквах відбудеться кінцева сесія із звідомленням ділових комісій, схваленням поправок і доповнень до статуту, вибором керівних органів УККА та схваленням резолюцій.

УККА ЗАПРОШУЄ НА БЕНКЕТ

Ню Йорк. — Український Конґресовий Комітет Америки цією дорогою звертається до українського громадянства Ню Йорку і його метрополії із запрошенням до масової участи в Конґресовому Бенкеті, який відбудеться в суботу, 25-го жовтня о год. 7:30 вечером у великій балевій залі готелю Коммодор, 42-га вулиця і Лексінґтон Евню.

В СССР ув'язнено трьох офіцерів фльоти за листа з вимогою лібералізації і демократизації совєтського ладу

Москва. — З неофіційних совєтських джерел одержано вістки, що в червні ц. р. в столиці Естонії Таллінi совєтські органи безпеки арештували трьох офіцерів совєтської фльоти в той час, як вони готувалися розмножувати написаного ними листа в справі лібералізації і демократизації совєтського ладу. Арештовані офіцери були членами залоги одного із совєтських підводних атомових човнів. У приготованому ними заклику до совєтського суспільства арештовані офіцери розвинули програму демократичного руху в СССР. Не зважаючи на їхнє ув'язнення, відписи їхнього заклику поширюються в Совєтському Союзі й одну копію цього заклику повелося одержати закордонним кореспондентам у Москві. Прізвища арештованих офіцерів не цілком певні. Один із них мав би бути Гаврілов, який підписав листа псевдонімом Алексєєв, другий — Парамонов. Прізвище третього невідоме. З цих же неофіційних джерел інформують, що арештовані офіцери мали підписати ще перед тим окремого листа з протестом проти окупації Чехо - Словаччини в серпні 1968 року. Вони також мали б бути авторами окремого коментаря до відомого трактату академіка Андрея Д. Сахарова, в якому він засуджував тоталітаризм, перестерігав проти повертання до методів сталінізму і закликав до співпраці із ЗСА й іншими країнами Заходу. В політичних колах звертають увагу на факт, що це вперше в історії сучасного руху супроти в СССР починають брати участь в цьому русі вже совєтські військовики.

Палата схвалила 4.9 більйона на будову нових домів

Вашинґтон. — Палата Репрезентантів більшістю 339-ох до 9-ох голосів схвалила 4.9 більйона на будову домів в містах. Здійснення цього будівельного пляну змінить вигляд деяких міст, бо зникнуть ті нетри, які часто знаходяться в убогих міських дільницях. Схвалений Палатою проєкт різниться значно від того пляну, що його прийняв Сенат. Різниці в обидвох законопроєктах має узгіднити окрема конґресова конференція. В законопроєкті Палати є застереження, яке домагається відповідного числа нових домів для тих родин, заробіток яких належить до категорії вбогих і середніх. В проєкті Сенату немає цієї поправки. На конґресовій конференції напевно змінять поправку Палати. Секретар Департаменту Мешканевих Справ і Міського Розвитку Дж. Ромні старається про будову дешевих мешкань для вбогого і середнєзаможного населення. Схвалення мешканевого проєкту в Палаті використовують республіканці і заявляють, що акцію в цій ділянці започаткував Конґрес, а не Уряд. Провідник демократичної більшости в Палаті конґресмен Карл Алберт з Оклагоми вказав на те, що в новому проєкті є сума 1.5 більйона долярів на морґеджі, що вможливить збудувати додаткових 125 тисяч мешканевих одиниць. Секретар Ромні є за те, щоб при нових будовах використовувати найновіші здобутки технології.

ПОЛІТИЧНЕ ВІЧЕ В ПЕРТ АМБОЙ

Український Демократичний Клюб у Перт Амбой, Н Дж., влаштовує в найближчу неділю, 26-го жовтня, політичне віче для підтримки кандидата Роберта Б. Мaйнера на губернатора Ню Дж Віче відбудеться в Українському Народному Домі при 760 Стейт Стріт від год. 4-ої по полудні. Голова Клюбу Петро Годек, який проводитиме вічем, інформує, що на вічу виступлять фріголдери Оттовскі, Фей, Девін і Лі.

ДІФЕНБЕЙКЕР ЗАХОПЛЕНИЙ УКРАЇНСЬКИМ СТЕПОМ — ДОМАГАЄТЬСЯ КОНСУЛЯТУ КАНАДИ В КИЄВІ

Джан Діфенбейкер

Торонто. — „Колишній канадійський прем'єр Джан Діфенбейкер завершив своє паломництво до серця України зворушливим поворотом до своєї молодости у преріях" — повідомляє на сторінках торонтського "The Telegram" з 20 жовтня його кореспондент Аарон Айнфренк з Яготина в Україні. З двох барвистих і надзвичайно для українців прихильних дописів того журналіста довідуємося, що 74-літній Джан Діфенбейкер прибув до СССР в приватному характері, але в розмовах із совєтськими проводирями заторкнув прерізні справи — почавши від можливости дальшого продажу канадійської пшениці Совєтському Союзові та кінчаючи — Україною і бажанням, щоб Канада мала в Києві свій консулят. За договором з 1967 року СССР має дістати консулят в Монтреалі та з свого боку пропонує Канаді встановлення консуляту у Ленінґраді, але Канада дотепер не дала своєї згоди на це. Діфенбейкер висловив бажання поїхати в Україну. Йому приділили „совєтський кий Кадиляк" — „Чайку", до якої присівся один канадійський кореспондент і „один канадійський дипломат, який почував себе дуже незручно," а позаду їхали два авта з канадійськими і совєтськими журналістами. Діфенбейкер зразу же захопився українською природою, побачивши в ній схожість до степів канадійського Саскачевану. Батьки Діфенбейкера знайшли були приміщення в домі українського поселенця в Саскачевані поки будувалася їх нова хата і тому малий Джан Діфенбейкер виховувався в українській родині та від того часу зберіг сантимент до українців і бажав побачити батьківщину своїх виховників. Тепер його завезли на „зразкову" курячу фарму біля Яготина. Названий кореспондент з'ясовує, що Діфенбейкер хотів був побачити господарство з рогатою худобою, але „такого, видно, не було". Холодільні і водопроводи, що їх йому гордо показали в „будинку на показ" — очевидячки не зробили враження на Діфенбейкера, як теж не зробила на нього враження куряча фарма. Зате він побачив здалеку сільські хати і метнувся туди. Його офіційним провідникам не залишалось нічого іншого, як податися за Діфенбейкером. Він побачив перед одною селянською хатою три бабусі і сердечно привітав їх словами „Дай Боже!". Він сам запросився до середини хати, де зворушений зупинився перед великою мурованою грубою — такою самою, як він її мав у тій селянській хаті українських іміґрантів в Саскачевані, в якій виховувався малою дитиною. „Молодий Джан виріс між українцями, після того вчив їх у школі і був їхнім адвокатом в суді. Тепер 24 відсотки його виборців в Канаді є українського роду" — стверджує канадійський кореспондент. Він, видно, добре знайомий з світоглядом і діяльністю Джана Діфенбейкера, бо натякає на його сприяння справі визволення України з її поярмлення, дармацо, пишучи ті слова — канадійський кореспондент в Москві мусив взяти в „лапки".

Вістку про перебування Діфенбейкера в Україні торонтонський "The Telegram" подав на першій сторінці на тлі великої світлини з демонстрації української молоді перед парляментом в Оттаві: „українські демонстранти таврували соціяльну несправедливість, економічну експлуатацію і національне гноблення українського народу" — подано під світлиною.

Ладж має досить комуністичних інвектив, відмовляється виголошувати приготовану промову

Париж. — Голова американської делеґації для переговорів у справі миру у В'єтнамі Генрі Кебот Ладж відмовився виголошувати приготовану ним для плянованої сесії промову і заявив, що комуністичні контрагенти своїми безупинними інвективними й пустопорожніми закидами внеможливлюють взагалі ведення будь - яких переговорів із ними. Водночас із цим Ладж запропонував, щоб продовження розмов відкласти аж до четверга 30 жовтня, на що комуністи погодилися без будь-якого спротиву. Своє рішення не виголошувати промови й відкласти дальше ведення розмов Ладж зробив на підставі інструкцій з Вашинґтону. Під час зустрічі з журналістами в американській амбасаді в Парижі Ладж заявив, що немає ніякого глузду вислуховувати без упину тих самих заялложених образ і лайок.

УНС закупив 250 примірників книжки Чорновола для поширення правди про Україну

Джерзі Сиі. — Український Народний Союз, виконуючи рішення свого Головного Уряду під час цьогорічних нарад, закупив 250 примірників англомовного видання книжки Вячеслава Чорновола „Лихо з розуму" та висилає її в подарунку для поширення правди про Україну в Америці і в світі. Книжку висилається в першу чергу до університетських та деяких більших публічних бібліотек, пресовим аґенціям і редакціям більших газет та видатнішим суспільним і політичним діячам. УНСоюз плянує ще більше поширення цієї книжки, як також книжки Івана Коляски про освіту в підсовєтській Україні.

ВЕРХОВНИЙ АРХИЄПИСКОП ЙОСИФ СЛІПИЙ ВИДВИГНУВ СПРАВУ ПАТРІЯРХАТУ УКЦ НА СИНОДІ ЄПИСКОПІВ ВСЕЛЕНСЬКОЇ ЦЕРКВИ У РИМІ

Верховний Архиєпископ Кардинал Йосиф Сліпий

Рим. — Верховний Архиєпископ Української Католицької Церкви Блаженніший Йосиф Сліпий видвигнув справу організаційного завершення тієї церкви піднесенням її до ранґи патріярхату, промовляючи на Синоді Єпископів Вселенської Церкви 15-го жовтня ц. р. „Оссерваторе Романо", офіційний орган Ватикану, інформує про це в своєму тижневому англомовному виданні з 23-го жовтня ц. р. Реферуючи коротко зміст виступу Верховного Архиєпископа УКЦеркви, „Осерваторе Романо" дослівно пише: „Кардинал Йосиф Сліпий з України, говорячи в імені українського народу, сказав, що було б добре спитати Міжнародну Комісію Теологів, щоб вона прослідила ближче науку про власть Папи і Колеґії Єпископів. У цьому відношенні Схід може нас багато дечого навчити, головно тому, що права патріярхів не заперечують примату Папи. Св. Павло вчить, що існування партекулярних церков не порушує єдности Церкви. На думку Кардинала Сліпого прив'язується забагато ваги латинському способові думання, що не є виключним способом пояснення і розв'язки поодиноких справ. Відносно історії рутенської і української Церкви, яка впродовж століть зазнала так багато терпінь, Кардинал Сліпий висловив бажання, щоб ця Церква була піднесена до ранґи патріярхату" — інформує „Осерваторе Романо". Подібні думки про те, що патріярхати не порушують єдности Церкви а патріярхи не суперечать приматів Папи висловив також Патріярх Максім Гакім. У цьому самому виданні є ще ряд інших інтересних вісток. Між іншим інформується, що 14-го жовтня Папа Павло VI прийняв на спеціяльній авдієнції висланника московського патріярха Алексея, ленінградського і новгородського митрополита Нікодима. Того самого дня Папа Павла VI прийняв на авдієнції польського кардинала Вишинського. В повідомленні не сказано, що було темою розмов під час цих авдієнцій.

Між повідомленнями про виступи поодиноких учасників Синоду зустрічається вістку, що 14-го жовтня виступав Кардинал Меухі, який пропонував, щоб обмежити повновласті Синодів і Патріярхів Східніх Церков.

Перший секретар ЦК КПУ Петро Шелест далі лає „націоналісичних недобитків" за „шмат гнилої ковбаси"

Київ. — На засіданні Центрального Комітету комуністичної партії УССР 17 жовтня, присвяченому 25-річчю звільнення України від іншого скупанта — гітлерівського фашизму, у довгій доповіді секретар ЦК КПУ лише раз назвав сучасну Україну „соціялістичною державою". Оминаючи потім впродовж усієї доповіді характеристики Української ССР, як держави, він говорив про Україну, як про „нашу рідну Україну", „соціялістичну р е с публіку", „нашу рідну землю" та про „нашу країну". Доповідач скритикував тих, які, притримуючись історичної правди про початкову втечу совєтської армії від гітлерівської армії, писали і пишуть про паніку, втечу й безладдя в перших місяцях війни на території СССР: „Буржуазні ідеологи на Заході, а іноді й деякі наші недалекоглядні історики і літератори акцентують головну увагу на невдачах і прорахунках, які були допущені на початку війни, хоча всім відомо" і т. п. Домагаючись „підвищити ідеологічну роботу", особливо серед молоді, П. Шелест сказав про українців за кордоном: „Ідучи походами на Україну, імперіялісти завжди розраховували на своїх найманців, лютих контрреволюціонерів, буржуазних націоналістів. Але буржуазні націоналісти ніколи не мали ніякої підтримки серед українського народу. Більше того, український народ розгромив і затаврував їх як зрадників і запроданців. Це вони допомагали кайзерівським полчищам та іноземним інтервентам грабувати народне багатство і знищувати робітників і селян. Це вони прибули в обозі гітлерівської орди, щоб допомагати ненависному ворогові перетворювати вільних людей у рабів. І нині за кордоном ці недобитки плазують у ногах своїх імперіялістичних хазяїв і за шмат гнилої ковбаси чи обглоданої кістки виливають бруд на великий український народ і його соціялістичну державу, на нашу щиру і нерушиму дружбу з російським та іншими братніми народами. Та світ правди їм не затьмарити!" П. Шелест говорив: „Нездоланна сила і мудрість українського народу полягає в тому, що він слідом за російським народом встановив у себе найпередовіший у світі совєтський лад, разом з усіма народами - братами побудував соціялізм і тепер успішно будує комунізм". На доповіді П. Шелеста була присутня „делеґація Міністерства оборони СССР" з Москви, на чолі з маршалом і міністром оборони СССР К. Москаленком, в супроводі найвищих старшин штабу Желтова і Рікалова. Доповідач, як інформувала „Молодь України" з 18 жовтня, закликав у кінці: „Треба підносити у всіх наших людей політичну пильність і ненависть до клясового ворога, готовість в будь-який час стати на захист соціялістичної Батьківщини". П. Шелест лаяв і Китай але не назвав Мао Тсе-тунга по імені.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Десятий Конґрес

З усіх сторін великої американської землі прибувають до Ню Йорку делеґати на Х Конґрес Американських Українців. Жадна етнічна група чи спільнота не може та й не береться бути „державою в державі". Але потреби організованого життя, його впорядкування й плянування на майбутнє приневолюють кожну етнічну спільноту створити відповідний керівний чи, вірніше, унапрямлюючий орган, що одночасно є й головною політичною репрезентацією даної спільноти. Таким органом у ЗСА є створений майже 30 років тому Український Конґресовий Комітет Америки. Створений на широкій добровільній базі з членів-організацій, УККА через свою Екзекутиву не лише унапрямлює організоване життя спільноти, а є й виразником ідей та стримлінь української громади, її виразної більшости.

Х Конґрес Американських Українців, провадячи працю шляхом пленарних засідань і рішень Комісій, має два головні завдання: налагодження кращої співпраці внутрі нашого громадянства, з особливим виявом уваги до справ українського шкільництва та взагалі виховання молоді в дусі традицій української культури, і поновне звернення уваги американського уряду й народу на ґеноцидну політику совєтської Росії в окупованій Україні та інших країнах, на зростання народних спротивів комуністично-московському окупанту.

Вітаючи учасників Х Конґресу, бажаємо, щоб він був Конґресом згоди і ще активнішої праці та співпраці для спільного добра України і Америки.

За впорядковану громаду

Поняття ладу рівнозначне з поняттям організації. І навпаки — брак організації рівнозначний у практиці з безладдям, хаосом. Чим більша державно - політична зрілість, чим глибша культура — тим більший гін до організованости і тим краща організація. Вона не залежить від міжнародної коньюнктури і від збройної перемоги. Німеччина і Японія зазнали воєнного розгрому — Німеччина лягла в руїнах, на Японію впали дві перші в історії людства атомові бомби. Вже через десять - п'ятнадцять років після того ці обидві країни стали предметом подиву в цілому — приязному їм і ворожому — світі за їх організаційний хист, за їх фанатизм праці, за ті прикмети, які зробили з цих переможених і поруйнованих країн найпередовіші економічні потуги з найвищим, поруч з Америкою, життьовим стандартом.

Сотні тисяч українських вигнанців з рідної землі внаслідок другої світової війни викликали подив у чужинців, коли обдерті і півголодні проявляли свій організаторський хист — творячи у примітивних дерев'яних бараках чи холодних касарнях школи, церкви, різні курси, хори, театр, власну самоуправу, газети. Правда, той орґганізаторський хист замрячували партійні й гурткові „мишодраківки". Ця проблема перенеслась на нові місця поселення, зокрема в ЗСА. Вона й висунула завдання — скласти й упорядкувати відносини так, щоб клітини, зорганізовані на ідеологічно - світоглядних основах, себто політичні партії, групи й середовища, могли співпрацювати на базі спільних цілей та взаємної толеранції і стати стимулом для творчого життя в усіх ділянках щоденного життя.

Подивуґідними зусиллями давні українські іміґранти в Америці створили тут ті організаційні підстави, що їх лави нових пришельців з рр. 1949-50 знайшли вже готовими і що їх тільки прийшлося поглиблювати, деталізувати, поширювати. Вже три Конґреси американських українців відбулися перед прибуттям сюди цієї нової еміґрації. Ті попередні конґреси зформулювали вже основні цілі зорганізованої американсько - української громади: дбати за впорядковане внутрішнє життя і приєднувати приятелів українській визвольній справі серед американського громадянства та й поза Америкою, на міжнародному ґрунті. Вчора на цьому місці вже згадано про різничкування нашого громадського життя, яке проявилось у постанні цілого ряду нових установ і організацій із спеціяльними завданнями в ділянках освіти, науки, гуртування молоді, суспільної опіки, праці окремих станів і професій. У 1966 році, коли скликувано 9-ий Конґрес Американських Українців, 58 центральних установ і орґанізацій належали до Українського Конґресового Комітету. До участи в 10-му Конґресі, який відбувається в днях 24-25-26 жовтня ц. р. у Ню Йорку, зголосились 56 центральних організацій, а 9 дальших ще запрошено. Не всі з отих 65-ох організацій рівні між собою щодо числа членів, питомої ваги, праці і значення в громаді. Але всім їм треба признати одну спільну чесноту: розуміння чи відчування, що не можна діяти самопас, що громада мусить бути зорганізована.

Не можна також задовольнитися самим фактом існування організації. Треба дбати за її зміст, за ефективність її праці, за її користь для американсько - української громади і тих вищих цілей, що їх вона ставить перед собою. Ніхто не твердить, що Український Конґресовий Комітет, який є еманацією кожночасного Конґресу Американських Українців, ідеальний, бездоганний, Таке твердження було б такою самою крайністю, як твердження, що УКК „нічого не робить". Найбільший критик не може відмовити Українському Конґресовому Комітетові величезних, просто історичних заслуг, як так само найбільший звеличник не може заперечити, що УКК, починаючи від своєї структури й кінчаючи методикою праці, не потребує покращання. Це власне проблеми, що ними має займатися кожночасний Конґрес Американських Українців. Внутрішні неполадки між різними його членами, між різними групами, особливо тими, які в списку членів УКК фіґурують у 9-ій рубриці „політично - ідеологічних" організацій — це другорядна справа. Першорядною є проблеми всередині громади і проблеми зовнішнього діяння. Першорядною проблемою є зберігання якнайбільшого ладу всередині громади, не мертвецького, апатичного, сервілістичного і пасивного, а творчого, з новими ідеями і конструктивною працею.

10-ий Конґрес Американських Українців повинен проходити під гаслом впорядкованої громади. Тоді він буде конструктивним і тоді він добре запишеться в історії американсько - української громади та історії українського народу.

Степан Женецький

ЯПОНІЯ ВІДНОВЛЮЄ СВОЮ МІЛІТАРНУ ПОТУЖНІСТЬ

На Заході останнім часом починають звертати увагу на те, що „пацифістична" після другої світової війни Японія поволі відновлює свою мілітарну потугу. Військові знавці твердять, що хоч японські збройні сили числять тепер тільки 258.000 вояків — вони представляють собою поважну армію. Командувач японського летунства заявляє, що воно вже настільки сильне, що може само оборонити японські повітряні простори. Малі, але модерні японські військові кораблі постійно патрулюють японські узбережжя.

Та при тому всьому в Японії ще не помічається загального звороту до відбудови потужної мілітарної машини. Постава японців все ще пацифістична. Конституція, встановлена після війни, коли Японія знаходилася під окупацією ЗСА, забороняє ведення всякої війни, навіть оборонної. Одначе японські провідники, один за другим, приходять до переконання, що Японія, яка вже є третьою в світі індустріяльною потугою, мусить мати більшу мілітарну силу, щоб здобути собі в світі повагу і впливи, як також, щоб оборонити себе від можливих аґресорів.

Один провідний японський індустріяліст заявив: „Без належної оборонної сили Японія ніколи не буде зважатися потугою першої кляси".

Нещодавні публічні опитування виявили, що з п'ятьох японців чотири хочуть, щоб їх країна була спроможна сама оборонитися від усякої аґресії, без сторонньої допомоги.

Теперішня безпека Японії залежить в основному від присутности американської фльоти на Пацифіку та американського війська на японських базах. До зміни сучасного мілітарного стану схиляються і японці і американці. Японські соціялісти домагаються, щоб наступного року, коли вигасне американсько - японська угода підписана після капітуляції, її не відновлювали. Також Уряд ЗСА схиляється до того щоб обмежити свої мілітарні зобов'язання в Азії.

З Токіо повідомляють, що там уже накреслюють пляни; згідно з якими за 10 років Японія, здана на свої власні сили, не потребуватиме американської „атомової парасолі". За цими плянами Японія загальною рекрутацією значно збільшить свої військові сили, створить велику мілітарну резерву, розбудує морську й повітряну фльоти і, можливо, продукуватиме власну атомову зброю.

Правда, все це має статися в майбутньому. Але японські військові та цивільні провідники говорять, що розбудова японської мілітарної потуги починається вже тепер.

Західні експерти твердять, що теперішні японські військові частини (післявоєнна конституція Японії забороняє називати військові частини армією) хоч невеличкі, але високоефективні. Їх оцінюють, як шосту в світі військову силу, і вважають, що навіть уже тепер вони спроможні оборонити Японію від усякого роду атак, крім атомової.

Десь біля 1976 р. випродуковані в Японії бойові літаки Ф-4Е „Фантоми" будуть головною остоєю японських повітряних сил. Їх можна буде вживати для офензиви і для оборони.

Японська морська фльота, що складається з малих військових кораблів загальною поємністю 126.000 тонн (перед другою світовою війною японська імперська морська потуга мала поємність 1,480,000 тонн) виконує тепер, як згадано вище, патрульну службу. Японська Оборонна Аґенція плянує в значній мірі розбудувати фльоту невеликих морських одиниць і забезпечити її потрібною резервою.

Японська зброєнева та амуніційна індустрія працює повною парою. Японські фабрики виробляють всю легку зброю, артилерію, міномети, протитанкові гармати. Пляновані в ЗСА джети і ракети виготовляють також в Японії, але під американською к о н т ролею. Майже 40% з усіх 800 японських танків виготовлені в Японії.

Водночас із зміною наставлення військовиків змінюється наставлення щодо відновлення мілітарної потуги японського загалу. Після воєнної поразки японці були байдужі, навіть ворожі до військової уніформи. Тепер публічні опитування виявляють, що з кожних трьох японців один хоче, щоб його країна розбудувала власну атомову зброю.

Цей поворот симпатії до мілітаризму знавці справ пояснюють тим, що рани, завдані в другій світовій війні, майже загоїлись. В книжках, підручниках, фільмах, в театрі, школі знову вихваляється героїзм японських вояків в останній війні. Починаються масові відвідини гробу генерала Гідекі Тойо, страченого альянтами, як воєнного злочинця.

Вимовним доказом нового ставлення японців до другої світової війни є те, що вони починають творити культ героїв тієї війни. В музеї Морської Академії в Єта - Іма виставлено портрети героїв, до яких включено пілотів - камікадз Імперської Фльоти та моряків, що керували двоособовими підводними човнами, які, кидаючись на ворожі військові кораблі, нищили їх і самі гинули.

Японський адмірал заявив чужинцям - відвідувачам цього музею: „Я думаю, що ми повинні продовжувати великі традицію Імперської Флоти". Інший високий японський морський старшина говорив, що японці повинні збільшити вдеся-

(Продовження на ст. 7-ій)

Лука Луців

ЛІТЕРАТУРНІ ПРОМИСЛОВЦІ

Задумав я написати коротко про письменника, що майже все своє життя провів у Бориславі — Степана Ковалева, бо коротка статтейка про нього потрібна для реґіонального збірника про Дрогобич і Дрогобиччину. Писати не штука, але треба мати матеріял. Ще перед першою світовою війною читав я майже всі твори цього письменника - земляка, та цього замало, щоб написати статтю. Замало й того матеріялу, що його подають енциклопедії.

В подібних випадках у потребі звертаються люди до редактора Кравцева, мабуть єдиного у нас власника архівів, якими служить він тим, що потребують матеріялів, щоб щось написати. Зробив так і я, і дістав від услужливого пана Богдана досить довгу статтю під заг. „Степан Ковалів (Приятель Івана Франка, педагог і письменник Б о й ківщини)". Втішився я нею, бо вже міг виконати своє зобов'язання супроти редактора збірника Василя Модрича - Вергана.

Прочитав цю понад 300-рядкову статтю і побачив, що її автор мусів користуватися якоюсь докладнішою працею про життя й творчість Степана Ковалева, хоч про це ні словом не згадав. Ну, що ж, гадаю собі, наші молодші робітники пера люблять таку „творчу працю", в якій нікого не цитується, бо це применшувало б їхню „творчість".

Кілька днів пізніше редактор Кравців приніс мені 722-сторінкову книжку під заг. „Степан Ковалів. Твори". Цю книжку видало в 1958 р. Державне Видавництво Художньої Літератури в Києві. На вступі в ній довша стаття під заг. „Літописець дореволюційного Борислава" (ст. 3-33), яку написали впорядники цих творів, тоді кандидати філологічних наук В. Лесин і С. Дігтяр.

Почали ми читати цю розвідку і побачили, що вона стала головним джерелом тієї статті що ми її були прочитали у вирізках із „Гомону України" з 14-го травня 1966 року. Автора її не називаємо, бо йдеться не про те, щоб таврувати особу, ми пишемо це, щоб наші працівники пера шанували чужі праці і згадували хоч одним словом авторів, яких використовують.

А то в нас навіть висмівають того, хто чесно наводить з чужих праць те, що використав для своєї праці. Знаю це зі свого досвіду, бо й моє прізвище було в „Лисі Микиті", як того, що з цитат пише свої статті. Гумористи мусять брати трохи гіперболічно, щоб було з чого сміятися без додаткових скоботів. Та ми гадаємо, що гумористи мали б вдячнішу працю, коли б своїм „юмором" били тих, що беруть чужі праці і під ними підписуються.

Існує журналістична етика, що зобов'язує авторів і редакції, які також відповідають за тих авторів, що вкрали чужі праці, бо суд карає не тільки злодіїв, але й тих, що мають якінебудь зв'язки зі злодіями. Тільки злодій відважився б узяти чужий капелюх або пальто в ґардеробі і вийти з ним на вулицю, як зі своїм. Чому ж дехто переписує чужу працю, яка вимагала таки немало зусиль, і підписується під нею як під своєю власністю? Та невже пошкодило б йому було написати, що стаття написана на основі праці таких і таких авторів? Може тоді не було б „творчої" праці авторів, яких ми назвали „л і т е ратурними промисловцями".

Хочемо бути послідовними і подаємо, що цю назву взяли ми в Степана Ковалева, який одне оповідання назвав був „Громадські промисловці", надруковане в 1891 році, і показав в ньому, як сільські п'явки разом із Янклем знищили родину селянина Стефана Фасольки. Журналістична етика забороняє так „промишляти", як це зробив автор статті про Стефана Ковалева в „Гомоні України".

Та треба ще довести читачам, що автор дійсно „промишляв", коли відписував статтю з київської книжки. Автор зачав свою статтю так: „Серед українських письменників при кінці 19-го сторіччя видне місце займає педагог і письменник Бойківщини Степан Ковалів... Він жив і творив у „золотому періоді" української літератури. Згадати б тодішні таланти як Іван Франко, Василь Стефаник, Марко Черемшина, Лесь Мартович, Осип Маковей, Ольга Кобилянська, Леся Українка та Михайло К о ц юбинський. Франко висловився, що цієї різнобарвної китиці індивідуальностей і талантів не постидалася б не одна чужа література".

В київській книзі читаємо: „В часи розквіту Франкової діяльности, під значним її впливом зростає велика когорта демократичних письменників... Це Михайло Павлик, Лесь Мартович, Василь Стефаник, Марко Черемшина, Осип Маковей, Ольга Кобилянська, Леся Українка... Серед цієї різнобарвної китиці індивідуальностей, талантів, яких за висловом Франка, не постидалась би не одна далеко багатша від нашої література, важливе місце належить Стефану Ковалеву".

В торонтській газеті надруковано:

„Особливо велике зацікавлення викликали твори С. Ковалева про Борислав, — так звану „галицьку Каліфорнію". Він був справжнім Нестором Борислава на протязі 40 літ. Крім Івана Франка ніхто так яскраво не зобразив Борислава, як Стефан Ковалів".

Київські автори надрукували:

„Поряд з яскравими картинами з життя сільської бідноти, особливо великий інтерес мають твори Ковалева про Борислав".

За київською розвідкою подає автор статті в „Гомоні України" і життєпис С. Ковалева:

„Уродився він 25 грудня 1848 р. в сім'ї селянина в селі Бронниці (повинно бути одне „н" — Л. Л.) Дрогобицького повіту. Батько його не мав власної хати, а мешкав у свого брата. Коли Степанкові було 4 роки, то стрийко вигнав їх з хати і т. д.

Лесин і Дігтяр надрукували це краще: „Батько в час народження першого сина не мав ще навіть власної хатини, а жив на комірстві у свого заможного брата. Коли Стефанові йшов четвертий рік, його стрик (дядько) вигнав батька з хати".

Про працю на становищі директора школи в Бориславі писав Ковалів сам Франкові таке:

„Хочу Вам пригадати, що ще дихаю. Тяжко стогну, щораз тяжче і гнуся під тягарем тих солодощів, дишу поволі, мов та шкапище".

Цілий цей лист на 50 рядків часописної колонки відписаний із київського видання, але автор цього не зазначив, — він цитує тільки статтю О. Маковея з „Літературно - Наукового Вістника" з 1900 року, хоч її не бачив, бо на неї покликуються київські автори.

Гадаємо, що наведеного досить, щоб видко було „творчу" методу цього літературного „промисловця". Ми його не знаємо, але написали про це на те, щоб не було подібних випадків, бо воно таки не випадає таке посилати до друку, і не варт щось подібне друкувати.

Відзначили 350-ліття першої української театральної вистави

Київ. — У місті Кам'янці-Бузькій, колишньому Кам'янці - Струмиловій, де 350 років тому на ярмарку була вперше здійснена вистава польською мовою, з інтермедіями українською народною мовою, під наг. „Трагедія або візерунок смерті найсвятішого Іоанна Хрестителя, посланця Божого, на п'ять актів поділена" — в театральній залі з успіхом пройшла вистава відновлених українськомовних інтермедій. Поставили їх актори Львівського Театру опери й балету ім. Івана Франка і Театру ім. М. Заньковецької. „Культура і Життя" з 19 жовтня сповіщала: „Заля зустріла оплесками повідомлення голови районової організації Українського товариства охорони пам'яток історії та культури В. Медзяка про те, що незабаром на центральній площі Кам'янки - Бузької, де 350 років тому відбулася пам'ятна вистава, буде встановлена стела, яка нагадуватиме про цю славну подію". Там же поміщено 2 фотознимки і короткий переказ змісту тієї старовинної драми: „На сцені розгорталися взяті з святого писання жахливі картини — цар Ірод на вимогу своєї розбещеної дочки Іраділди наказав зняти голову невинному Іоаннові". Самої вистави не було показано, лише українськомовні інтермедії під наг. „Найкращий сон" та „Продав кота в мішку", написані оригінально й дотепно. П'єсу написав понад 350 років тому львівський учений, бакалавр наук у філософії Гаватович.

З НАШИХ БУДНІВ

У жовтні — місяці книжки

В цьому ювілейному році Українського Конґресового Комітету, Українського Народного Союзу, Злученого Українського Американського Допомогового Комітету припадає ще така сила-силенна менших ювілеїв, що їх, відай, годі буде обігнати в цих двох останніх місяцях 1969-го року і прийдеться перенести на наступний, 1970-ий. Або, як сказав у Філядельфії на ювілейному бенкеті місцевого відділу Українського Лікарського Т-ва один святочний промовець: „Там, на Західній Україні, повиливали ріки, тут, на еміґрації, заливає нас повінь ювілеїв!" І так дві вітки того самого народу переживають трагедію, — мучаться, страждають, кожна на свій спосіб, розуміється...

При такому наводненні ювілеями ледве чи буде час і нагода відсвяткувати ще один ювілейчик (пишу здрібніло, бо справа торкається дитячої літератури). Не знаю, чи зможе ОПДЛ, під відмолодженим керівництвом Лесі Храпливої, відповідно вшанувати автора „Робінзона Крузо" з нагоди 250-річчя з дня появи цієї небуденної книги!.. Як виходить з англомовної й чужомовної преси, в культурному світі цю річницю доволі активно відзначають.

У днях мого дитинства були дві книжки, що мене найбільше схвилювали, розбурхали дитячу уяву: це „Лис Микита" Івана Франка і „Робінзон Крузо" Дефо. Не знаю, чи сучасне, юне покоління так само інтенсивно переживає одисеї астронавтів чи космонавтів у міжпляпетних просторах, як я колись переживав дивні пригоди Робінзона і його симпатичного побратима „П'ятниці" на безлюдному острові!

Лектура цієї повісти, що її, мабуть, знають напам'ять діти всіх країн і континентів, трохи не закінчилась для мене трагічно. Переживання Робінзона зворохобили мене, тоді 7-літнього чудачка, піти його слідами — пуститися в мандри по далеких океанах. Ба! Коли ж до території Бібрецького повіту не притикало жадне море, ні океан, а річка, що перепливала через село, була така плитенька, що сягала жабі по коліна.

Все ж таки я знайшов вихід з цього положення: змайстрував з дощинок малий кораблик, посадив на нього ляльку-Робінзона і пішов пускати його в далекі мандри до саджавок, де жінки мочили коноплі... При цій нагоді поковзнувся, полетів комітьголовою у глибоку саджавку і трохи не втопився! На моє щастя, якась дядина витягала неподалік коноплі, то вже, за одним заходом, витягла за чуприну і мене, мокрого, як хлющ, з намулом і жабуринням на голові... Пригадую, що за цю робінзонаду вдома мене не били, лише мили і сушили, а все ж таки ще цілий тиждень я смердів коноплями!

Цей мимолетний спомин з далекого дитинства складаю в поклоні і з пошаною авторові „Робінзона Крузо", книги з категорії таких, які ніколи не забуваються і яких тепер у нас не пишуть...

І к е р

Інж. Валентин Сімянців

СТУДЕНТСЬКІ ЧАСИ

СПОГАД
ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНА, РОКИ 1923-1929

(5)

Злигався я з кимось, уже не пригадую прізвища, з таким бльондином, височеньким, уже гарно одягненим — пристійний, сказати б, хлопець. Та й був уже в університеті записаний, на медичний факультет. То тоді в моїх очах було щось! — студент медик, га? Тільки мав мій новий знайомий造здати іспит з латинської мови. Пригадую, що тою латиною мені морочив голову ввесь час. А та латина, але по-своєму, мені потім у пригоді стала.

Сталось якось, що він усім верховодив, а я за ним ходив, та й радий був — думав я, він ліпше визнається на цивільному житті.

Знайшли ми кватиру на Жижковому передмісті, в Хлумовій вулиці у пані Давидової. З огляду на мій одяг, вояцькі черевики, що дістав від Громкому, і взагалі мій вигляд, завів мене на кватиру той медикус увечері, щось трохи він соромився свого співльокатора — мене.

Жилось там не погано. Пані Давидова симпатична, худенька, сивенька вже бабця, вічно читала. Господарство вела її доня, вже теж не молода панна з сильно подзьобаним віспою обличчям, та ще бідняга горбата. Але завжди весела, дотепна, турботлива щодо своїх кватирантів-льокаторів.

З оповідань пані Давидової ми довідалися, що та кімната, де ми жили, вже мала сороколітній ювілей, як у ній живуть студенти. Досвід з „панами студентами", як казала пані, мала добрий — тож своїм одягом я її не здивував, так якось підбадьорювала пані мене, аби не ховався з тим.

Кавою ми снідали ранком на кватирі. Потім цілий день на лекціях і тільки на вечір до хати.

У кімнаті, де ми мали спати, між ліжками стояв столик і на столику лямпа. Полягали ми ніби спати, а у кожного в руках книжка. Виходить, і він і я любимо читати в ліжку. Від однієї лямпи поганеньке світло в обидва боки, або лежати незручно, коли книжку скерувати під світло.

— Ви, колеґо (бач, як мене титулував!), вибачте, — і вже тягне лямпу на свій бік. А що проти чемности зробиш? І знов мені стару історію про обов'язковий іспит там до якогось терміну оповідає, або про стипендію згадує — теж на латині висить. Те все ніби мало бути підставою, щоб світло було тільки йому. Бач як мене шанував!

Подумав я собі: „От тобі й маєш . . . латина!"

Знов з того самого місця: сільва — ліс, саґіта — стріла . . . Потім якесь бурмотіння невиразне, книжка летить додолу. І мій пан медик віддався з тихим підхрапцем сну. Спить. Та так гарно підхрапець перетинає усмішкою. Почекав я хвилю — солодко спить. Підняв його книжку. Перетяг до себе лямпу.

І отака історія майже щодня, хіба коли медикус приходив пізно і без латини йшов спати.

Може б я більше тоді слів латинських навчився, та мій сусід ніколи межі не переходив, пускавши саґіту до сільви.

За пару місяців мій медик-співльокатор сумний лишив мене. Куди він подівся? Але щось пригадується нарікав дуже на „дурну" латину.

Другим співмешканцем був Микола Мевенців. Жили ми з ним мирно, бож обидва були запорожці. Але і Микола пішов геть. Кватира та була дороґувата для нашої стипендії.

З тою кватирою ще один спогад зсуканий. Дістав я (всі діставали) такий папірець до „краму" Чеських Леґіонерів, де мені мали дати одяг-костюм. Уже не пам'ятаю, платили ми за те чи велику знижку мали. Вибрав я чомусь темнобронзовий. Пригадую, як приміряв його вдома, боявся брати на себе і кудись іти. Не вірив ще до всього, що триматиметься на мені, якось більше сполягав на пасок, як на шлейки — вживав обох для певности.

(Далі буде)

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ ВІДЗНАЧАЄ В 1969-МУ РОЦІ СВОЄ СЛАВНЕ 75-ЛІТТЯ ПІД ГАСЛОМ: У ПОШАНІ ДО ПІОНЕРІВ — ЛИЦЕМ ДО МОЛОДІ! НОВИМИ ЗУСИЛЛЯМИ ДЛЯ ДАЛЬШОГО РОСТУ І РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ І, ЗОКРЕМА, ДЛЯ ЗБІЛЬШЕННЯ РЯДІВ ЙОГО ЧЛЕНСТВА НАЙКРАЩЕ ВШАНУЄМО ТИХ ПІОНЕРІВ, ЩО ПОКЛАЛИ ТРИВКІ ОСНОВИ ПІД АМЕРИКАНСЬКУ І КАНАДІЙСЬКУ УКРАЇНУ ТА НАЙЛІПШЕ ЗАБЕЗПЕЧИМО БУДУЧНІСТЬ НАШІЙ МОЛОДІ!

ТРИБУНА У. Н. СОЮЗУ

РІК XVI ВЕРЕСЕНЬ-ЖОВТЕНЬ 1969 Ч. 5-6 (151-152)

Ярослав Падох

РІСТ Є ОСНОВОЮ БУДУЧНОСТИ ЛЮДЕЙ І УСТАНОВ

Цей рік є для Українського Народного Союзу подвійно важливим. У ньому Батько Союз дійшов до свого 75-річчя й водночас він попереджає новий конвенційний рік. Коли ювілей закликає подивитися взад й підсумувати здобутки минулого, то нова конвенція, яка відбувається раз на чотири роки, каже далеко заглянути в майбутнє, щоб могти скласти розумний плян дальшої праці і дальших здобутків.

Цей незвичайний рік вимагає від нас виїмкових зусиль, щоб виконати виїмково важливі завдання. Погляд в минуле говорить великим голосом про величезну, дійсно історичну ролю, яку виконав УНСоюз за три четвертини століття для всієї української громади, а для своїх членів зокрема. Погляд у майбутнє каже продовжувати нашу громадську службу й то в непослабленому розмірі, бо вага та потреба нашої установи ніяк не зменшилися й без УНСоюзу наше громадське життя дуже зубожіло б. Погляд в минуле говорить також виразно про це, що тільки наша велика союзова громада дала УНСоюзові змогу виконати велику громадську місію, бо лише у великій громаді можливі великі здобутки. Тому на майбутнє зможе УНСоюз виконувати свою місією в такому самому, або більшому розмірі, якщо громада його членів буде великою і буде рости з кожним роком.

Після трьох четвертин дороги

Щоб знати, що нам слід виконати в цих останніх місяцях року, щоб достойно й надійно завершити наш цьогорічний змаг, подивімся на пройдений шлях та підсумуймо наші дотеперішні здобутки. За дев'ять місяців ц. р. ми придбали 3,233 нових членів. В тому самому часі минулого року наш здобуток виносив 2,756 членів, отож цього року ми придбали 477 членів більше. Добра праця від тепер до кінця року дає змогу значно збільшити цю корисну різницю й ми легко можемо збільшити цю надвишку бодай на півтори тисячі членів. В минулому році ми придбали за цілий рік 3,872 члени, тобто на три останні місяці залишається здобути тільки 639 членів, щоб вирівняти минулорічне число. Очевидно, що ми сподіємося, що здобуток трьох останніх місяців буде бодай втроє більший й на цьому спираємо нашу надію і певність, що цей рік далеко перейде наші минулорічні вислідп. Якщо б ми зуміли здобути ще хоча 1,767 членів, тоді ми дійшли б до, й так скромного, числа 5.000 нових членів у цім році, що було б рекордом за останніх 15 років! Ми можемо це зробити, щоб лише ми не пристали на нашій дорозі й не сповільнили нашої ходи, яку в останніх місяцях ми приспішили. Останній місяць вересень приніс нам майже п'ять соток членів, а коли не враховувати успішного березня, всі три останні місяці, дарма, що два з них були вакаційними, були кращими за всі місяці року. Отож всі знаки на землі і небі кажуть, що ми є на добрій дорозі, щоб успішно закінчити цей ювілейний рік та зі значними здобутками ввійти в новий рік конвенційний.

Що нам запевнить успіх

Щоб здобути цей конечний ювілейний успіх у нашій організаційній праці нам треба збірного зусилля. Ось ще досі щоп'ятий Відділ не зорганізував ані одного члена. Не помогли окремі заклики й листування з тими Відділами, а властне їх праці бракує, щоб придбати гарний, загальний успіх. Кличемо великим голосом ці Відділи, щоб вони бодай тепер, при кінці року, взялися до праці та придбали бодай по одному членові що-місяця. Залишитися в цім ювілейнім році на чорній листі Відділів, які ні одним членом не причинилися до росту УНСоюзу, було б соромом для Відділів і їх урядів. Хіба не буде таких, які до цього допустять.

Дальше нам усім треба збільшити свою працю для УНСоюзу в цих останніх місяцях року. Обтяжені понад міру різними громадськими обов'язками, відділові секретарі повинні уважати свої союзові обов'язки найпершими й тому повинні відкласти всі інші, неконечні, на пізніше, а всю свою силу і вільний час присвятити збільшенню членів своїх Відділів і всього УНСоюзу.

Всім Відділам треба точно перевірити стан своїх членів, щоб не допустити до кінцевої втрати при кінці цього року. Здобути нових членів це важне завдання, але здобути їх стільки, щоб при річному балансі мати надвишки а не втрату, це найголовніше. До того від кінцевого стану залежить також висота винагород секретаря.

З кількістю членів на кінець року зв'язане також право на висилку свого делеґата чи делеґатів на недалеку Конвенцію УНСоюзу, яка відбудеться в травні 1970 року в Клівленді. Відомо, що треба мати 75 дорослих членів, які у даному Відділі вплачують вкладки на братський фонд, щоб мати право самостійно висилати делеґата на Конвенцію. При 150 членах Відділ може мати двох, а при 300 членах-трьох своїх делеґатів. Є велике число Відділів, яким бракує кілька чи кільканадцять членів для того, щоб здобути право на свого делеґата. Рішатиме стан з кінця грудня ц. р., тому Відділам слід добре дбати про надвишку понад подані числа, щоб у міжчасі втрата членів не відібрала їм права на висилку делеґата, абоо якщо його ще не мають, здобути це право до кінця року. Людина, яка допоможе здобути таке право, повинна мати найбільші вигляди бути обраним делеґатом.

Не треба забувати при цьому, що мимо здобуття нових членів, Відділ може понести втрату внаслідку великих і непотрібних суспенз. Тому треба подбати про це, щоб негайно, на всякий випадок перед кінцем року, зібрати залеглі вкладки та від суспендувати по змозі всіх суспендованих членів. Вони допоможуть здобути надвишку, потрібну для делеґатів та для підвищеної секретарської винагороди.

Відновлення 20 - річних вплачених грамот це також надійний шлях до збільшення членства, придбання над-

(Закінчення на стор. 6-ій)

Петро Пуцило

МОЛОДЬ — ТВЕРДИНЯ УНС

Діти членів основників УНСоюзу родилися вже тут і про країну своїх батьків не завжди мали ясне уявлення, передане їм. Вони зберегли духовий світ своїх родичів, себто знання рідної мови, глибоке прив'язання до рідної церкви і сильний сентимент до старої батьківщини. Нові умовини, серед яких вони виростали, не сприяли розвиткові старих національних традицій батьків і молодь опинилася в бистрому руслі нового духового світу, що змагався створити з них корисних і продуктивних громадян нової батьківщини. Батьки були свідомі цього факту діяння двох протилежних морських хвиль і за всяку ціну хотіли поєднати старе з новим, що є можливе до поєднання, а надівсе зберегти старе, яке не мало місця в новім світі. На поняття „старого" включалися рідна мова, пошана і любов до України і приналежність до рідної церкви. На окреслення „нового" складалися свіжі первні нового патріотичного духа, що йому на ім'я американізація. Поглощення цих двох культур створило цікавий тип нової ґенерації, яку ми називаємо американцями українського, чи всякого іншого національного походження. Надзвичайно сприятливі умовини, як публічні школи, толерантне і гнучке середовище, формували американський світогляд нової ґенерації, однак з другої сторони вплив родини кріпив в ній старе наверствування, вперто плекане від діточих літ. Вдержати родині цей світ старих національних традицій було легко, коли діти були в доростаючому віці, однак проблеми повстали тоді, коли діти більшу частину свого життя проводили в школі, поза домом. Тоді саме виринула думка рідних шкіл і церков. Виховний тягар, що перемагав сили поодиноких родин, перебрала на себе українська спільнота. Зорганізованою українською спільнотою являвся тоді УНС з доволі поширеною мережею Відділів. З ініціятиви перших членів УНС розпочато цю дію. Українські учителі доповняли знання дитини про Україну, а українська Церква зберігала їх при українській спільноті. Тодішня рідна школа це не тільки вивчення українських дисциплін, як мова, історія, культура, але і рівночасно продовження тяглости своєрідних українських традицій, що ми називаємо загально культурним надбанням, як народні пісні, танки, а з ними пов'язане товариське життя виключно українськими стравами. Всі ці плекані притаманні явища, тісно причетні до українства, опридfestлювали нову ґенезурацію в новій суспільній табір і чітко вирізняли її від суто американського. Це саме творило і творить суть українського походження.

Це загально духове підложжя, що формувало національно політичний світогляд нового покоління, що родилося тут. В наслідок такого спаяного пов'язання з родинними і національними традиціями, нова ґенерація стала не тільки корисними громадянами Америки, але й активними оборонцями української правди. В першій мірі вони заступили поволі вимираючих своїх батьків в рядах УНС. Вони теж постепенно перебирали провід не тільки у Відділах УНС, але і теж в головній його управі. Духове наставлення до українських проблем в Америці і методи праці в нутрі УНС старих батьків заступлено новими ідейними заложеннями і уліпшено новими здобутками модерної адміністрації їхніх синів. Завдяки активній праці цієї молоді і постепенного уліпшення технічно-адміністративних метод в цілій системі, УНС ніколи не був інертною організацію. Динамічні сили нової генерації постійно впливали на його розвиток і він міцнів не тільки внутрі ,але і на зовні. Навіть драматичні події, що зумовили розкол в організації і оформили нову паралельну католицько організацію, не здержали переможного маршу УНС вперід.

Що більше, ця молодь, що об'єдналася біля УНС, навчилася працювати для власної громади, віддала себе також для всеукраїнських потреб. Багато з них стали громадськими діячами широкого національного діяпазону. В другій світовій війні вони виявили багато змагання і енергії, обороняючи на міжнародному дипломатичному форумі українську справу. Рік річно вони манифестують свої національні почування, влаштовуючи зустрічі з губернаторами стейтів й іншими американськими політичними діячами, пропаґуючи цією дорогою визвольні змагання нашої батьківщини.

Частинне введення англійської мови в пресових органах УНС, могло початково здаватись, що УНС відійшов від ідейних заложень перших піонерів і будівничих УНС. Однак дійсність заперечує це. Англійська мова служить тільки помостом порозуміння між ґенераціями і що не вказує, що наша молодь знаходиться поза українською спільнотою. Перше покоління черпало повною наснагою українського духа від своїх батьків, які були живим образом України. Друге покоління характеризувало себе вже додатковим прикметником українського походження. Нове американське довкілля витворило новий продукт громадянина, який в багатьох випадках вирізнявся від своїх батьків. Це вже був двомовний член американсько-української спільноти. За це їхні діти, відділені від безпосереднього впливу і виховання дідів, сильно вросли в американський ґрунт, однак з повною свідомістю свого національного походження. Їхня рідна мова обмежена, за це їх сентимент до батьківщини дідів великий, а тяготіння до своєї громади безперечне. Вдержати це покоління при українській спільноті, поширити горизонт зацікавлень українськими проблемами дорогою англійської мови, це завдання нашої громади. Тому рішення УНС в справі двомовности є корисне і на часі.

Хоч тактичні форми збереження нового покоління змінилися, однак сутєвий зміст остаєся незмінний. Двомовні публікації УНС є вповні зрозумілі для цієї молоді, а їх зміст є суто український. Я не сумніваюся, що в будуччині ми віддамо ще більшу данину англійській мові, однак я переконаний, що національно-політичні ідеали будівничих УНС будуть продовжувані.

Сьогодні молодь не вже тільки низи — Відділи УНСоюзу, але її теж видно „на верхах", в Екзекутиві. З бігом часу вона стане керманичем всеї організації. Це ж бо закон природи. Вона краще випосажена виконувати чільні обов'язки. Це наша твердиня і запорука дальшого постійного росту УНС.

Сенатор Павло Юзик

УНСОЮЗ ПІОНЕРОМ УКРАЇНСЬКИХ ПІОНЕРІВ КАНАДИ

У своїй коротенькій українській промові в Давфині перше маю приємність привітати головного предсідника Українського Народного Союзу п. Иосипа Лисогора з Джерзі Сиտі, ЗСА, заступницю головного предсідника п-і Марію Душник з Ню Йорку, заступника головного предсідника й директора Канадійської Канцелярії п. Богдана Зорича з Торонта, головного контролера мґра Івана Геврика з Вінніпеґу та представників і членів кількох Відділів УНСоюзу центральної Канади й ЗСА.

З нагоди святкування 75-річчя УНСоюзу хочу побажати всім провідникам і членам цієї української твердині в Новому Світі доброго здоров'я, сильного духа й дальших великих успіхів у вашій благородній праці, скерованій на здійснення ваших плянів і великих ідеалів українського народу, що включає добробут і поступ Канади й ЗСА та здобуття свободи для Української Держави.

Сьогодні, як частина Українського Національного Фестивалю в Давфині, святкується 75-річчя творчого, надхненного життя найстаршої, найбільшої організації в українській діяспорі. Творцем й ідейним виразником УНСоюзу була тижнева газета „Свобода", яка появилася в 1893 році, і сьогодні це найбільший український щоденник поза Україною. Ці дві сили — „Свобода" і УНСоюз — надхненні одною великою ідеєю, пішли у гущу півсвідомих і часто неграмотних еміґрантів з України, що стали поселенцями Північної Америки, й помогли цим робітникам і фармерам здобути краще життя для себе й для своїх потомків. Історія доказує, що Український Народний Союз фактично керував і орґанізував усі ділянки українського життя й поклав сильні підвалини під великий поступ, що його за три чверті століття зробили українці в ЗСА і Канаді. Багато писалося й багато буде писатися про всебічну, велетенську працю й ролю цієї братської, культурної установи, яка кликала й далі кличе всіх українців, без різниці церков і організацій, до співпраці й співдії для добра народу.

Український Народний Союз почав діяти в Канаді в самих початках української іміграції. Д-р Иосиф Олеськів, з доручення „Просвіти" у Львові, який зв'язався з канадійським урядом, дістав угоду, щоб керувати українську еміґрацію до Канади. В часі його відвідин у Канаді в 1895-му році. д-р Олеськів також вступив до ЗСА, де він переговорив про еміґраційні справи з провідниками УНСоюзу і „Свободи", які погодилися, щоб о. Нестор Дмитрів, редактор „Свободи", взявся за допомогу поселенцям в релігійних справах. Тим чином о. Дмитрів відвідав в 1897-му році перші українські колонії в Канаді: Стюартборн, Давфинщину, Йортонщину і Веґрівільщину, де він заснував перші українські парохії. Поїздка о. Дмитрова і положення в цих колоніях були докладно описані в „Свободі", в репортажі під заголовком „Канадійська Русь".

Кожний в Канаді, в кому пливе українська кров, повинен знати історію нашого поселення, бо вона доказує, який великий вклад ми вклали в розбудову Канади й який поступ наш народ зробив тут. Тепер вже доступні нам праці науковців, як д-ра Михайла Марунчака, який вже видав три томи „Історії Українців Канади", та д-ра Володимира Кисілевського (Кей), який написав по-англійськи "Early Ukrainian Settlement in Canada, 1895-1900".

Сьогодні спеціяльними релігійними відправами вшанувалося пам'ять перших українських поселенців та пам'ять о. Нестора Дмитрова, біля Хреста Свободи у Веллі Ривер, а цим концертом святкуємо 75-річчя Українського Народного Союзу, який прийшов з допомогою нашим піонерам в тяжких часах, коли творилося наше життя. Згадуючи минуле, в якому оцінюється всі здобутки, в цьому ювілейному році, дивлячись також у майбутнє, — УНСоюз видвигнув ювілейне гасло: „У пошані до піонерів — лицем до молоді". Так, ми мусимо зберегти нашу молодь при українстві. Вона мусить активно включитися в українське громадське життя, в українську церкву та плекати нашу гарну культуру й мову! Хай високі ідеали Українського Народного Союзу будуть надхненням і дороговказом для нашої молоді. З непохитною вірою в Бога, Церкву, Народ і наш Край йдім відважно вперед до кращого майбутнього!

Окружні Збори УНСоюзу в Перт Амбою

В Окружних Організаційних Зборах Українського Народного Союзу, що відбулися в неділю 21-го вересня ц.р. в Українському Народному Домі в Перт Амбої, взяли участь представники Відділів УНС, а серед них ряд знаменитих працівників на союзовій ниві, як В. Оріхівський, М. Захарко, Т. Бутрей, М. Фединишин. Були також представники Головного Уряду: д-р Ярослав Падох — головний секретар, і Степан Гавриш — головний радний. Збори відкрив голова Окружного Комтету Т. Трензелюк, поставивши на денний порядок, як найголовнішу справу, закінчення ювілейної кампанії до кінця цього року.

Д-р Я. Падох докладно поінформував про успіхи і деякі недоліки Відділів у їхній праці, пояснив роди грамот УНСоюзу, зокрема для дітей і молоді, склав признання декотрим передовим працівникам Перт-амбойської Округи. Ці народні пра-

(Закінчення на стор. 6-ій)

ПРОТОКОЛ

НАРАД ГОЛОВНОГО ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ УНСОЮЗУ, ЩО ВІДБУЛИСЯ В ГОЛОВНІЙ КАНЦЕЛЯРІЇ УНСОЮЗУ В ДЖЕРЗІ СИТІ Н.ДЖ. 15-го ЛИПНЯ 1969 Р.

В нарадах взяли участь усі члени Головного Екзекутивного Комітету, а саме: головний предсідник Иосиф Лисогір, заступники гол. предсідника інж. Степан Куропась, пані Марія Душник, Богдан Зорич і Володимир Сохан, головний секретар Ярослав Падох, головний касир Петро Пуцило та головний редактор Антін Драган.

1. ВІДКРИТТЯ НАРАД

Наради відкрив головний предсідник о 11 годині перед полуднем. Прийнято запропонований головним предсідником наступний порядок нарад:

1. Відкриття нарад
2. Справоздання членів екзекутиви і гол. редактора
3. Відмічення 75-річного ювілею УНСоюзу в Канаді в межах Українського Фестивалю 3-го серпня 1969 р.
4. Набуття Оселі УНСоюзу біля Чикага
5. Осіння організаційна кампанія в ЗСА і Канаді
6. Репрезентація УНСоюзу на краєвих імпрезах ц.р.
7. Закриття нарад.

Після відкриття нарад приступлено до звітування.

2. СПРАВОЗДАННЯ ЧЛЕНІВ ЕКЗЕКУТИВИ І ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА

Господарські справи

Головний касир Петро Пуцило склав справоздання з діяльности фінансового Відділу УНСоюзу за час від останніх нарад Екзекутиви, тобто від 21-го лютого 1969 р. та дав огляд господарської діяльности УНСоюзу за перше півріччя цього року. Інвестиції за звітовий час були такі:

БОНДИ

Закуплено бонди

150 m U.S.A. Treasury Bills 6.05% due June 12, 1969	$147,706.50
50m Ohio owdr Co., 1st Mtge Bds, 7¾% due March 1. 1999; Yield — 7.55	51,181.00
75m Province of Nova Scotia. Can. 7⅝% 25 Yr Sink. Fd. Deb.; Yiled — 7.92	72.562.50
75m The Royal Trust Co. 7% Guaranteed Investment Recpt. due April 23, 1969	75,000.00
120m U.S.A. Treasury Bills, 6% due June 19, 1969	118.540.00
50m Hydro-Electric Power Commission of Ont., 7¾ Bds due May 1, 1989/94; Yield — 7.78	49,812.50
100m U.S.A. Treasury Bills, 5% due April 17, 1969	99.895.97
40m Texas Power & Light Co., 7¾ Bonds due April 1 1991; Yield — 7.65	40,412.80
50m Pacific Gas & Elect. Co. 7½ 1st Ref. Mtge due June 1, 2001; Yield — 7.45	50 303.00
50m Hydro-Electro-Electric Power Commission of Ont., 7¾% due March 18, 89/95; Yield — 7.78	49,812.50
75m The Royal Trust Co., 7% Guaranteed Investment Receipt due May 23, 1969	75.000.00
40m Massachusetts Electr. Co. 1st Mtge Bds., Ser. K, 7⅝% due 1999	40,700.00
25m The Potomac Edison Co. 1st Mtge & Collateral Trust Bonds, 7⅝% Ser.. due May 1, 1999; Yield — 7.56	25.187.50
25m Central Mainer Power Co. 1st & Genl. Mtge Bds, Ser. Y, 7½ due 1999; Yield — 7.40	25,300.00
75m The Royal Trust Co 6¾ Guaranteeed Investment Receipt, due June 23, 1969	75,000.00
75m Texas Eastern Transmission Co. 8½% Debentures due May 1, 1989; Yield — 8.55	74,625.00
75m The Royal Trust Company, 7% Guaranteed Investment Recpt. due July 23 1969	75,000.00
РАЗОМ	$1,146,069.27

Доспілі бонди

100m U.S.A. Treasury Bills 5.85% due January 30, 1969	99,610.00
24m Worcester Gas Light Co. Ser. A, due February 1, 1969	24,000.00
20m Michigan Consolidated Gas Co., 1st Mtge Bds. 2⅞% due March 1, 1969	20,000.00
75m The Royal Trust Co. 6.625% Genl. Gteed Investment Receipt due March 24, 1969	75,000.00
100m U.S.A. Treasury Bills, 5% due April 17, 1969	99,895.97
75m The Royal Trust Co. Genl. Gteed Invertment Receipt 7% due April 23, 1969	75,000.00
75m The Royal Trust Co. Genl. Gteed Investment Receipt 7% due May 23, 1969	75,000.00
150m U.S.A. Treasury Bills, 6.05% due June 12, 1969	147,706.50
120m U.S.A. Treasury Bills, 6% due June 19, 1969	118,540.00
75m The Royal Trust Co. Guaranteed Investment Receipt due June 23, 1969	75,000.00
120m U.S.A. Treasury Bills, 6.10% due June 30, 1969	117,051.67
РАЗОМ	$926,804.14

Продані бонди

25m Tenessee Gas Transmission Co. 3⅛% 1st Mtge Pipe Line Bonds, due February 1, 1971	23,000.00
50m Tennessee Gas Transmission Co. 3⅛% 1st Mtge Pipe Line Bonds due February 1, 1971	46,000.00
РАЗОМ	$69,000.00

МОРҐЕДЖІ

76 Coursen Pl., Stapleton, S.I., N.Y.	10,000.00
R.R. No. 3, Smithville, Ont., Can.	7,000.00
111 Wedgewood Dr., Islington, Ont., Can.	15,000.00

(Закінчення на стор. 4-ій)

ПРОТОКОЛ

(Продовження зі стор. 3-ої)

2919 Glenwood Ave., Windsor, Ont., Can.	9,000.00
217-17 Corbet Rd., Bayside, N.Y.	12,000.00
2107 N. Neva Ave., Chicago, Ill.	20,000.00
235 Meade St., Perth Amboy, N.J.	7,000.00
570 Arlene Dr., Wood Dale, Ill.	10,000.00
4 Tanglewood Terrace, Toronto, Ont.	20,000.00
438 Kingston Rd., Toronto, Ont., Can.	25,000.00
2410 So. 57th Court, Cicero, Ill.	13,000.00
3605 County Hill Dr., Fairfax, Va.	10,000.00
27 Sen. Reesors Dr., Village of Markham, Toronto, Ont., Canada	28,000.00
112 Mercer Pl., South Orange, N.J.	18,500.00
158-164 Day St., New Haven, Conn.	13,000.00
4655 Martin, Detroit, Mich.	15,000.00
26 Columbia Ave., Jersey City, N.J.	11,000.00
139 Ontario St., St. Catherine, Ont. (addl)	5,127.25
1020 Centre St., Niagara Falls, Ont. (addl)	13,917.54
РАЗОМ	$262,544.79

Замкнений морґедж

2073 Vyse Ave., Bronx, N.Y.

Давши огляд інвеситційної діяльности за звітовий рік, головний касир подав звіт з загальної господарської діяльности УНСоюзу та з його стану з кінця місяця травня ц.р. В звітовому часі було $528,030.66 прибутків, з чого $247,053.61 новоінвестовано, й з кінцем травня загальне майно УНСоюзу виносило $35,685,690.21. Це майно складалося з $25,388,750.34 інвестицій в бондах і акціях (стаках), $8,752,117.54 в гіпотечних позичках (морґеджах), $522,761.59 в позичках членам на підкладі їхніх забезпеченевих грамот, $563,063.58 в реальностях, $43,910.11 в друкарських і електронічних машинах і $416,087.05 в готівці. В дальшому гол. касир П. Пуцило подав загальні умови сучасного господарського стану та тенденції його змін на ближче майбутнє, вказуючи на пов'язаність того стану з господарською, зокрема інвестиційною, політикою УНСоюзу. Він познайомив приявних з новим законом, який обов'язує від 1 липня ц.р., який зобов'язує кредиторів давати повні інформації довжникам щодо затягнених позичок, їх явних і укритих відсотків тощо, що з одного боку забезпечує довжників від визиску під різними формами, а з другого боку обтяжує новою працею кредиторів. На закінчення він подав деякі трудноші його відділу, зв'язані з пізним присиланням вкладок, неточною сплатою морґеджів тощо.

ОРГАНІЗАЦІЙНІ СПРАВИ

Головний секретар Ярослав Падох познайомив членів Екзекутиви з організаційним станом УНСоюзу після першого півріччя 1969 року та дав подрібний огляд праці, яку виконано від часу попереднього засідання Екзекутиви в дні 21 лютого ц.р. Впродовж першого півріччя придбано кругло 2,000 нових членів (точно 1,993). Місячне число придбаних членів вагалося між 261 та 414 в березні. З цього числа зорганізовано 1,658 в ЗСА і 335 в Канаді. В порівнанні з першим півріччям 1968 року, кількість членів в цім році збільшилася на 93 члени, тобто кругло 5%. В Канаді в тому самому часі минулого року було придбано 394 члени. З кінцем травня ц.р. загальне число членів досягло 88,350, що становить невеликий приріст членів в цім році 85 членів. Коли зважити, що в цім році маємо величезний відплив членів, які тому двадцять років прибули до Америки і здебільшого забезпечувалися двадцятирічними грамотами, що тепер дозрівають до виплати, чи стають вповні виплаченими, то замкнення першого півріччя, яке постійно є біднішим на нових членів, як півріччя друге, з надвишкою, хоч не є вповні задовільним, то все ж позитивним явищем й дає надію на покриття у цім критичнім році всіх втрат у членах і придбання деякої надвишки. Наполеглива праця всіх Відділів і Округ та всіх відділових і головних урядовців допоможуть здійснити цю мету. На всякий випадок збільшення числа новоприєднаних членів та чистої надвишки, після покриття втрат, дає підставу для оптимізму. В цьому обмеженому успіху допомогли наші обласні організатори В. Дідюк, Ст. Гавриш та новий Є. Репета, а також добра сотня відділових організаторів, перед між якими ведуть союзовий ветеран поміж організаторами Михайло Семків з Шикага, Єфим Омельченко з Ґрімсбі в Канаді, пані Стефанія Букшована з Нюарку й інші. Поміж Відділами передові місця зайняли Відділ ч. 182 в Кліфтоні, завдяки допомозі Є. Репети, Відділ ч. 421 в Ріджайні в Канаді, заснований з допомогою В. Дідюка, Відділ ч. 94 в Гемтремку, ч. 292 в Дітройті, ч. 340 в Нюарку і ч. 379 в Чикаґу. Поміж Округами перше місце зайняла, від років передова, Округа з осідком у Філядельфії під проводом гол. радного С. Гавриша, друге Округа в Дітройті під проводом гол. контролера І. Ващука и при допомозі обл. організатора Є. Репети, а третя Округа Ню Йорку. В цьому півріччі засновано Відділ в Ріджайні ч. 421 та об'єднано з іншими Відділами Відділ ч. 491 в Монтреалі та ч. 381 в Гейвуд, Виск. Загальний стан Відділів є 460.

У звітовому півріччі організаційний відділ головної канцелярії вдержував живий зв'язок з Округами та Відділами. Самий звітодавець в тому часі відвідав 12 Округ, відбуваючи з представниками Відділів, зокрема зі секретарями та з окружними управами, ділові наради, обговорюючи їхні зобовязання у відношенні до УНСоюзу з уваги на його ювілейний та передконвенційний рік. Крім того, головний секретар продовжував відвідини поодиноких Відділів, яких в звітовому часі відвідав 17. Підготовано в найближчій майбутності відвідини всіх Відділів стейту Коннектикат з уваги на це, що той стейт не користає з опіки обласного організатора. Ведено щомісячну статистику приєднування нових членів та загального стану членства, а на кінець півріччя опрацьовується статистику, яка виказала б і з'ясувала кожному окремому Відділові, яка є його ювілейна квота нових членів, скільки він з тієї квоти виконав за перше півріччя та чи за той час Відділ зріс, чи зменшився. Також інформовано про працю Відділів усі Окружні Комітети та всіх головних урядовців, заохочуючи їх постійно помагати Відділам у їхніх округах та місцевостях. Крім цих щомісячних зв'язків з Округами, щомісяця вдержувано контакт з Відділами, висилаючи до них, крім індивідуальних, також обіжні листи, в яких підмічувано нові завдання, поручувано до вжитку нові інформативні видання, заохочувано до відбуття ювілейних свят, пригадувано обов'язок відбуття річних зборів та виборів працьовитого уряду тощо. Вислано Відділам почесну таблицю союзових організаторів-будівничих УНСоюзу та приготовано до друку серію ґратуляційних і кондоленційних карток та ювілейну афішку. Продовжування старання для придбання щоразто нових інформативних брошур для облегшення організування членів та їх усвідомлення щодо вартости життєвого забезпечення. Надруковано нову брошуру про забезпечення всієї родини; замовлено і розіслано Відділам новий випуск популярної брошури „Комператив Ріпорт" з числами за 1968 рік; видано нові видання інших брошурок, пристосовані до нашого ювілейного року з відповідними змінами в тексті та оформленні; розсилається Відділам та Округам, які підготовляють ювілейні свята, всі роди наших брошурок, а зокрема „Станьте ювілейним членом УНС" для масового поширення поміж учасниками ювілейних імпрез і ін. Подбано про численні матеріяли до нових чисел „Трибуни УНС", зокрема статтю про потребу відновити живу колись братську діяльність; постійно відсвіжувано кличі-слоґани в нашій газеті; підготовано, за взором і ініціятивою обл. організатора Є. Репети, допоміжний друк-заохоту до забезпечення для вжитку організаторів у тракті забезпечування членів. З іншої активности слід назвати переведення акції проти закону шкідливого для братських установ в Леґіслятурі Мишиґену, під проводом гол. контролера Івана Ващука, яка завершилася повним успіхом; придбання проклямацій з нагоди тижня братського руху від мейора Ліндсея і губернатора Рокефеллера; участь в Братськім Конґресі стейту Мериленд; участь у семінарі братської діяльности в Дітройті, влаштованім заходом Крайового Братського Конґресу, відвідини Головного Уряду УРСоюзу в Глен Спей; участь та виголошення доповіді на З'їзді українських братських Союзів у Ню Йорку і чимало інших поїздок та акцій, якими виповнені всі місяці і тижні. Про пляни дальшої праці буде мова згодом.

СПРАВИ РЕКОРДОВОГО ВІДДІЛУ

Заступник головного предсідника і керівник Рекордового Відділу Володимир Сохан подав загальний стан членства, яке на 30-го червня ц.р. нараховувало 88,295 членів та стан активного членства — 75,809 членів. Він звернув увагу на те, що хоч загальне число зросло від початку року на 30 членів, то в активному членстві поніс УНСоюз значні втрати, головно через відхід членів із виплаченими грамотами, яких було за шість місяців в 1969 року 1,436. Втрати в членстві через суспензи і передчасні згрошевлення були в першій половині цього року меншими, як в минулому році, бо за 6 місяців УНСоюз втратив 298 членів внаслідок згрошевлень грамот.

Звітуючи про праці Рекордового Відділу, В. Сохан поінформував, що до 16 червня були вислані всім відділам чеки цьогорічної ювілейної дивіденди, 77,114 чеками якої виплачено членам УНСоюзу $678,367.17, з чого самі канадійські члени одержали 7,031 чеків на суму $71,088.58. У Рекордовому Відділі вже почала певна частина службовиків вакації, які розплянowано так, щоб всі праці були виконані на час, та щоб не було недомагань в обслузі секретарів Відділів та в службі членам. Місячні викази і рахунки розіслано до 11-го липня, а грамоти день скорійше, бо вже 10-го липня. В. Сохан ствердив, що число Відділів, які спізняються з посилкою місячних розрахунків і звітів, збільшилося до пересічно 30 Відділів, а раніше їх бувало пересічно 25. Спізнені розрахунки і більші відтягнення на рахунках спричиняють автоматичні суспензи членів, тому звітодавець заповів інформаційну акцію в тому напрямку, щоб запобігти цим недомаганням. Він звернув теж увагу на можливості приєднування більше членів з поміж молоді, пропаґуючи напр., навіть акцидентові грамоти забезпечення із передплатою „Свободи", що разом коштувало б всього 80 центів річно більше, як сама передплата „Свободи" для не-члена.

Не вповні вдоволяючі нас висліди праці так в числах приєднаних членів, як і в числах втрат членства, як заявив В. Сохан, є зумовлені браком рук до праці, тобто браком людей в терені, по Відділах і в організаційному апараті. Цей брак людей відчувається теж дошкульно в Головній Канцелярії. Підсумовуючи все сказане, так про наш стан членства як і працю для УНСоюзу у всіх ділянках, Володимир Сохан закликав інвестувати гроші в першу чергу в людей, в працівників УНСоюзу в терені і в централі, тому що активні союзові діячі по Відділах, організатори і працівники є ключем до дальшого росту й успіхів УНСоюзу.

В. Сохан звітував теж коротко про свою поїздку до Піттсбурґу, співпрацю із „Свободою" постачанням союзових матеріялів, а в тому теж поміщених негайно після річних нарад рекомендацій Екзекутиви, та спортових матеріялів, про пляни наступних тенісових і плавацьких першостей УСЦАК на Союзівці, та про свою співпрацю із „Голосом Америки", який передав останньо репортажі із святкувань 75-річчя УНСоюзу в Шамокіні.

КАНАДІЙСЬКІ СПРАВИ

Про працю Канадійської Канцелярії звітував її директор, заступник гол. предсідника Богдан Зорич. Він познайомив членів Екзекутиви з рухом і станом членів канадійських Відділів за перше півріччя 1969 року. З кінцем 1968 року УНСоюз в Канаді мав 8,954 членів. За перше півріччя 1969 року приєднано на терені Канади 335 членів, що, після покриття втрат дало чистий приріст 17 членів і так з кінцем червня ц.р. загальний стан членів у Канаді виносив 8,971. Цей невеликий здобуток, менший, як в минулому році, був зумовлений окремими причинами, внутрішніми й зовнішніми, а зокрема господарським станом Канади й його нової, нестабілізованої політики. Серед втрат членів найбільше число суспендованих, далі тих, яким виплачено дозріле до виплати забезпечення, передчасне згрошевлення грамот і ін. Канадійська канцелярія утримувала живий зв'язок з усіми Відділами та зі своїми чотирьома Округами. Чотири Відділи з терену Канади знаходяться в дітройтській Окрузі. Звітодавець часто відвідував збори Відділів, зокрема таких, які потребували допомоги, брав участь у всіх окружних зборах та сам брав жваву участь в кампанії за нових членів, придбавши в цім році 29 нових членів. Організаційну працю доповнювали численні репрезентаційні обов'язки та широка інформаційна активність серед канадійського членства, зокрема на крайових з'їздах чолових канадійських установ. Тісно співпрацював звітодавець з усіми канадійськими головними урядовцями, а саме з гол. контролером Іваном Гевриком і гол. радними Василем Дідюком та Дмитром Попадинцем. Зокрема всі загальніші акції плянував і переводив у життя з обласним організатором В. Дідюком та проводами Округ.

СПРАВОЗДАННЯ ЗАСТ. ГОЛ. ПРЕДСІДНИКА п-і МАРІЇ ДУШНИК

Заступниця гол. предсідника п-і Марія Душник звітувала про свою активність для добра УНСоюзу в часі поміж двома засіданнями Екзекутиви. Особливу увагу і працю вона вклала і вкладає в підготову спеціяльного свята, яке підготовляє Жіночий Комітет на Союзівці в дні 19-го жовтня ц.р. для відмічення 75-річчя УНСоюзу. На цьому святі буде вшанована пам'ять жінок-піонерок та сучасних діячок УНСоюзу, зокрема передових організаторок членів, які будують нову силу своєї установи. Цим жінкам на святі будуть вручені спеціяльні нагороди, зокрема найкращій організаторці членів, за час від 1-го січня до 1-го жовтня ц.р. Також пропонує дати нагороди найстаршим жінкам-секретаркам та наймолодшій жінці-секретарці. Всі живучі колишні заступниці гол. предсідника будуть особливо пошановані і їм будуть вручені окремі відзначення. Також продовжувала п-і М. Душник акцію висилання листів до наших вояків у В'єтнамі; брала участь у всіх святкуваннях союзового ювілею, зокрема в Шамокині і Лейквуд Парку, де промовляла на радієвій авдиції, представила хор „Веснівка" та товаришила дружині віце-ґубернатора Бродерика, в часі їх участи в зга-

(Закінчення на стор 6-ій)

32 Анна Хомин

53 К. Сачко

63 М. Турко

83 С. Гавриш

88. В. Квас

114 М. Ткачук

173 М. Щерба

221 Т. Шпікула

234 І. Іваник

292 І. Ващук

292 Е. Репета

327 А. Копистянський

440 В. Дідюк

445 І. Геврик

462 І. Фаренич

ЧЕМПІОНИ ЧЛЕНСЬКОЇ КАМПАНІЇ ЗА ТРЕТЄ ЧВЕРТЬРІЧЧЯ 1969 РОКУ

ЗА МІСЯЦЬ ЛИПЕНЬ 1969 Р.

1. М. Турко (63)	14	$25,000	
2. В. Квас (88)	14	14,000	
3. І. Геврик (445)	11	23,000	3 АДД
4. С. Гавриш (83)	10	23,000	3 АДД
5. Н. Драпала (96)	10	19,000	
6. М. Ткачук (114)	10	13,500	1 АДД
7. І. Іваник (234)	10	7,500	

ЗА МІСЯЦЬ СЕРПЕНЬ 1969 Р.

1. П. Щерба (173)	12	$24,000	3 АДД
2. Т. Шпікула (221)	12	19,500	
3. К. Сачко (53)	10	16,000	
4. М. Турко (63)	10	10,000	
5. А.Копистянський (327)	10	20,000	2 АДД
6. І. Геврик (445)	10	24,000	2 АДД

ЗА МІСЯЦЬ ВЕРЕСЕНЬ 1969 Р.

1. С. Гавриш (83)	22	$60,000	6 АДД
2. В. Дідюк (440)	21	54,000	6 АДД
3. Анна Хомин (32)	14	15,500	
4. Я. Фаренич (462)	13	27,000	3 АДД
5. М. Турко (63)	12	33,500	
6. Е. Репета (292)	11	23,000	
7. Гльорія Перехрест (71)	10	10,000	
7. І. Ващук (292)	10	10,000	

ЗДОБУТКИ ОКРУГ УНСОЮЗУ ПО МІСЯЦЬ ВЕРЕСЕНЬ 1969 Р.

1. Філядельфія, Па.	39	69	359
2. Ню Йорк, Н.И.	38	41	287
3. Дітройт, Миш.	18	32	238
4. Торонто, Онт.	24	34	220
5. Чикаґо, Ілл.	34	27	193
6. Нюарк, Н. Дж.	23	23	172
7. Клівленд, Огайо	19	31	162
8. Піттсбурґ, Па.	21	29	151
9. Ніяґара, Онт.	9	39	131
10. Перт Амбой, Н. Дж.	12	22	123
11. Джерзі Си640, Н. Дж.	11	24	116
12. Вінніпеґ, Ман.	14	1	108
13. Пассейк, Н. Дж.	6	3	98
14. Рочестер, Н.И.	8	14	94
15. Ню Гейвен, Конн.	14	7	87
16. Сиракюзи-Ютика, НИ	15	11	87
17. Шамокин, Па.	21	6	82
18. Бостон, Масс.	5	3	66
19. Монтреаль, Квіб.	9	8	57
20. Янґставн, Огайо	10	3	55
21. Трой, Н. И.	8	9	54
22. Балтимор, Мд.	9	5	48
23. Алентавн, Па.	11	—	47
24. Боффало, Н.И.	11	2	35
25. Міннеаполіс, Мінн.	6	6	31
26. Вилкс Бери, Па.	9	3	30
27. Ст. Люіз, Мо.	7	1	15
28. Скрентон, Па.	10	1	14
29. Вунсакет, Р. Ай.	7	3	12
30. Лудлов, Масс.	5	1	7
31. Необ'єднані Відділи	29	3	39

НАЙКРАЩІ ВІДДІЛИ УНСОЮЗУ, ЯКІ ПРИЄДНАЛИ ДО КІНЦЯ ВЕРЕСНЯ 1969 Р. 10 АБО БІЛЬШЕ ЧЛЕНІВ

1.	182	Кліфтон, Н.Дж.	68
2.	421	Ріджайна, Альта	61
3.	63	Форд Ситі, Па.	46
3.	88	Кергонксон, НИ	46
5.	94	Гемтремк, Миш.	43
5.	379	Чикаґо, Ілл.	43
7.	292	Дітройт, Миш.	42
8.	340	Нюарк, Н.Дж.	39
9.	361	Ню Йорк, Н.И.	38
9.	432	Торонто, Онт.	38
11.	146	Дітройт, Миш.	37
12.	458	Гамільтон, Онт.	33
13.	14	Нюарк, Н.Дж.	32
14.	451	Ґрімсби, Онт.	31
15.	440	Торонто, Онт.	29
16.	173	Вільмінґтон, Дел.	28
17.	5	Асторія, Н.И.	27
17.	20	Гемтремк, Миш.	27
17.	32	Філядельфія, Па.	27
17.	42	Пассейк, Н.Дж.	27
17.	277	Гартфорд, Конн.	27
22.	221	Чикаґо, Ілл.	26
22.	427	Ст.Кетринс, Онт.	26
24.	114	Чикаґо, Ілл.	25
24.	353	Ню Бронсвик, Н. Дж.	25
24.	387	Віліментик, Кон.	25
27.	158	Бруклин, Н.И.	24
27.	367	Рочестер, Н.И.	24
27.	371	Нюарк, Н.Дж.	24
27.	422	Філядельфія, Па.	24
27.	445	Вінніпеґ, Ман.	24
27.	484	Ютика, Н.И.	24
33.	83	Філядельфія,Па.	23
33.	316	Рочестер, Н.И.	23
35.	127	Боффало, Н.И.	22
35.	287	Джерзі Ситі, Н. Дж.	22
35.	346	Клівленд, Огайо	22
39.	39	Сиракюзи, Н.И.	21
39.	53	Піттсбург, Па.	21
39.	217	Рочестер, Н.И.	21
39.	238	Бостон, Масс.	21
39.	336	Клівленд, Огайо	21
39.	344	Бавнд Брук, Н. Дж.	21
39.	430	Філядельфія,Па.	21
39.	480	Сарнія, Онт.	21
47.	155	Перт Амбой, Н. Дж.	20
47.	349	Менвил, Н.Дж.	20
47.	439	Судбури, Онт.	20
50.	170	Джерзі Ситі, Н. Дж.	19
50.	183	Дітройт, Миш.	19
50.	407	Торонто, Онт.	19
53.	194	Ню Йорк, Н.И.	18
53.	266	Амстердам, Н.И.	18
53.	270	Джерзі Ситі, Н. Дж.	18
53.	327	Гемстед, Н.И.	18
53.	345	Міннеаполіс, Мінн.	18
53.	352	Честер, Па.	18
59.	8	Йонкерс, Н.И.	17
59.	156	Честер, Па.	17
59.	161	Ембридж, Па.	17
59.	375	Філядельфія,Па.	17
63.	47	Бетлегем, Па.	16
63.	78	Майнерсвил, Па.	16
63.	171	Джерзі Ситі, Н. Дж.	16
63.	175	Дітройт, Миш.	16
67.	7	Мек Аду, Па.	15
67.	70	Джерзі Ситі, Н. Дж.	15
67.	96	Піттсбург, Па.	15
67.	234	Елізабет, Н.Дж.	15
67.	372	Плейнфілд, Н. Дж.	15
67.	437	Рочестер, Н.И.	15
67.	473	Монтреаль, Квіб.	15
74.	13	Вотервліт, Н.И.	14
74.	57	Коговз, Н.И.	14
74.	386	Шарон, Па.	14
74.	434	Монтреаль, Квіб.	14
78.	6	Гейстінґ он Гадсон, Н.И.	13
78.	76	Нюарк, Н. Дж.	13
78.	147	Аллентавн, Па.	13
78.	257	Лос Анджелес, Каліф.	13
78.	278	Вилкс Бери, Па.	13
78.	295	Акрон, Огайо	13
78.	418	Торонто, Онт.	13
78.	457	Ню Йорк, Н.И.	13
78.	465	Лашин, Квіб.	13
87.	17	Чикаго, Ілл.	12
87.	25	Джерзі Ситі, Н. Дж.	12
87.	113	Дерри, Па.	12
87.	268	Франкфорд, Па.	12
87.	348	Янґставн, Огайо	12
87.	402	Етобікок, Онт.	12
87.	408	Торонто, Онт.	12
87.	494	Давфин, Ман.	12
95.	48	Редінґ, Па.	11
95.	105	Філядельфія,Па.	11
95.	120	Аликвиппа, Па.	11
95.	216	Філядельфія,Па.	11
95.	230	Янґставн, Огайо	11
95.	233	Лорейн, Огайо	11
95.	240	Клівленд, Огайо	11
95.	245	Трентон, Н. Дж.	11
95.	305	Магони Ситі, Па.	11
95.	364	Клівленд, Огайо	11
95.	469	Торонто, Онт.	11
106.	15	Вашинґтон, Д.К.	10
106.	27	Нюарк, Н. Дж.	10
106.	102	Клівленд, Огайо	10
106.	204	Ню Йорк, Н.И.	10
106.	231	Кемден, Н. Дж.	10
106.	261	Віліямставн, Н. Дж.	10
106.	289	Рочестер, Н.И.	10
106.	337	Балтимор, Мд.	10
106.	360	Боффало, Н.И.	10
106.	362	Брістоль, Па.	10
106.	385	Міннеаполіс, Мінн.	10
106.	397	Філядельфія,Па.	10
118.	411	Торонто, Онт.	10

НАЙКРАЩІ ОРГАНІЗАТОРИ УНСОЮЗУ, ЯКІ ПО КІНЕЦЬ ВЕРЕСНЯ 1969 Р. ПРИЄДНАЛИ 10 АБО БІЛЬШЕ ЧЛЕНІВ

КЛЮБ ЗАСЛУЖЕНИХ СОЮЗОВЦІВ

1. В. Дідюк (440)	184
2. Е. Репета (292)	119
3. С. Гавриш (83)	79
4. М. Турко (63)	46
4. В. Квас (88)	46
6. М. Семків (379)	43
7. Б. Зорич (432)	37
8. П. Федик (292)	36
9. Стефанія Букшована (340)	32
10. Є. Омельченко (451)	31
11. М. Отрок (14)	28
11. Люба Басько (94)	28
11. П. Дяків (427)	28
14. Е. Гомотюк (277)	27
15. М.Ткачук (114)	26
16. В. Оріховський (353)	25
17. Софія Куца (440)	25

БУДІВНИЧІ УНСОЮЗУ

1. П. Щерба (173)	24
2. Т. Шпікула (221)	24
3. В. Попович (367)	24
4. І. Геврик (445)	24
5. В. Запаранюк (484)	24
6. В. Гавриляк (316)	23
7. Д. Чук (321)	22
8. І. Пиндус (39)	21
8. К. Сачко (53)	21
8. Т. Бутрей (344)	21
8. І. Пригода (361)	21
8. Т. Тещук (422)	21
13. П. Головачук (42)	20
13. М. Фединишин (155)	20
13. А. Саноцький (158)	20
13. А. Слюсарчук (174)	20
13. Т. Кубарич (217)	20
13. Г. Кисіль (336)	20
13. Р. Чучкевич (346)	20
20. Д. Дидик (170)	19
20. І. Ващук (292)	19
20. М. Захарко (349)	19
20. В. Шаран (407)	19
24. А. Гнатюк (182)	18
24. І. Живіцький (182)	18
24. А. Копистянський (327)	18
24. Я. Щербак (352)	18
24. В. Пінковський (432)	18
29. М. Хоманьчук (5)	17
29. А. Джула (161)	17
29. М. Дербуш (345)	17
32. І Петрунцьо (78)	16
32. І. Була (127)	16
32. В. Новак (156)	16
32. Стелла Раєн (171)	16
32. О. Стецура (287)	16
37. Н. Драпала (96)	15
37. І. Іваник (234)	15
37. В. Вишиваний (361)	15
37. Ю. Баранюк (371)	15
37. О. Ярема (372)	15
37. М. Малинівський (437)	15
37. Я. Фаренич (462)	15
44. Олена Словік (7)	14
44. П. Шевчук (13)	14
44. Анна Хомин (32)	14
44. Анна Гарас (47)	14
44.. М. Жук (70)	14
49. А. Вовк (6)	13
49. В. Мандзій (8)	13
43. В. Жмудь (57)	13
49. І. Зазворський (147)	13
49. С. Мотрович (295)	13
49. В. Олійник (387)	13
49. Текля Мороз (465)	13
49. Віра Баніт (473)	13
57. Я. Билень (17)	12
57. М. Хомин (32)	12
57. П. Сильчак (257)	12
57. В. Труфин (266)	12
57. Е. Барилка (268)	12
57. Д. Ґалонзка (307)	12
57. Д. Попадинець (434)	12
64. Квітка Стецюк (25)	11
64. И. Ракочий (105)	11
64. В. Рефт (120)	11
64. П. Мороз (238)	11
64. М. Гентош (305)	11
64. В. Гіриняк (341)	11
64. І. Скальчук (430)	11
64. Ф, Стахів (458)	11
72. О. Зинюк (15)	10
72. І. Одежинський (153)	10
72. Я. Падох (194)	10
72. В. Палідвор (204)	10
72. П. Ліщак (230)	10
72. П. Аркотин (261)	10
72. Евгенія Ваславська (278)	10
72. Е. Притула (387)	10
72. І. Гаврилюк (360)	10
72. Ф. Петрик (362)	10
72. П. Тарнавський (375)	10
72. М. Нич (397)	10
72. Я. Бурій (402)	10
85. І. Кнігницький (430)	10

ВЗАЄМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ: УНС ЗАБЕЗПЕЧУЄ МАЙБУТНЄ МОЛОДІ, МОЛОДЬ ЗАБЕЗПЕЧУЄ МАЙБУТНЄ УНС

У теперішній трирічній організаційній кампанії Українського Народного Союзу з метою збільшити кількість його членства до 100,000 у 1969-му році, в якому припадає 75-ліття УНС, окрему увагу віддається організації молоді. Забезпечення молоді в УНСоюзі має вітальну вартість, як для самої молоді, так і для УНСоюзу та всієї нашої укрази їх взаємного майбутнього. Для підкреслення цієї уваінської громади на північно - американському континенті, для їх взаємного майбутнього. Для підкреслення цієї уваги і важливости, „Свобода" публікує в цій кампанії фотознімки новоприєднаних молодих членів УНСоюзу, якщо — очевидно — ці фотознімки нам надіслано.

Степанія Болзовська, членка 39-го Відділу УНСоюзу в Сиракюзах, Н.И. із своїм братчиком Михайлом Романом — новим членом УНСоюзу. Степанія і Михась це діти Михайло та Іванни Болзовських.

Анна Марія Шоний дочка Лариси і Володимира Ню Йорк, Відд. 194

Лія Ксеня Глинянська. донечка Діяни і Івана. Вілмінґтон. Дел.. Відді 173.

Донна Анна Кец дочка Марії і бл.п. Михайла Балтімор, Мд., Відд. 55

Наталя Хр. Глинянська, дочка Катерини і Теодора, Вілмінґтон, Дел., Відділ 173.

Ярослава Анна Дупляк дочка Галі і мгра Миколи Сиракюзи, Н.И., Відд. 39

Володимир Ярко, син Ерни і Миколи Ярко. Ню Бронсвік, 353-ий Відділ.

Тамара Олена Катромбон дочка Дарії і Івана Менвілл, Н.Дж., Відд. 349

Ліліен і Віктор Крістія Дутчак, яких забезпечили в УНС бабуня Матрона і діло Дмитро Дутчак Чикаго, Ілл., Відд. 114

Ніна Сакура Андрусецька, дочка Куоко і Єфрема Андрусецьких, представниця вже третього покоління членів цієї рідні з Міннеаполісу, Мінн., Відд. 345

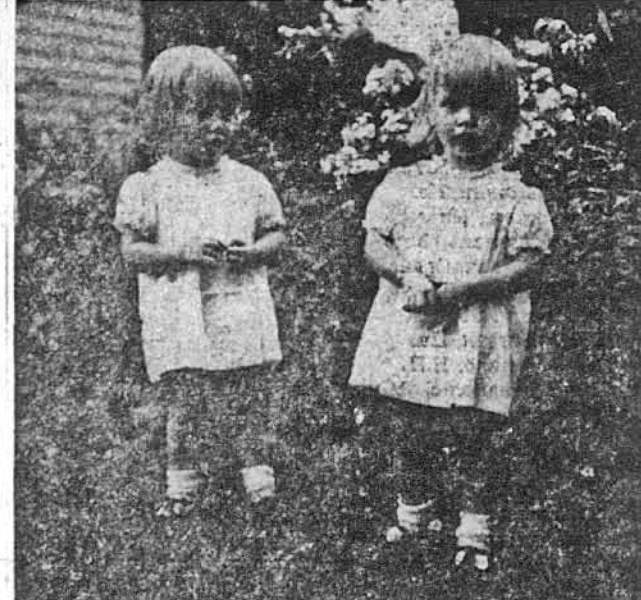
Михайло і Володимир — члени УНСоюзу від декількох років, триматють на колінах своїх сестричок Патріцію Анну і Катрусю Марію, нових членів УНСоюзу, 39-го Відділу в Сиракюзах, Н.И. Всі вони діти Івана та Софії Гусак, які є також членами 39-го Відділу УНС.

Молоденькі члени УНСоюзу із четвертої генерації союзовців: Франц Давид та Іван Иосиф мол. Головка, діти Каролини та Івана Иосифа ст. Головків з Плейнфілд, Н.Дж. Членами УНСоюзу в цьому самому 372-ому Відділі були вже: прадід Михайло Головка, дід Іван Головка, батько Иосиф ст., а тепер стали членами УНС теж його діти.

Нові члени УНС (зліва): Христина, Єлисавета і Галина Майор, діти Лідії і Володимира, Чикаго, Ілл., Відд. 114

Зліва: Анна і Марія Глух, дочки Тереси і Зенона, Гартфорд, Конн., Відділ 277

Лікарі дораджують щороку проходити перевірку здоров'я. Не менше треба перевірювати наш господарський стан. Чи подумали ви, в якому положенні опинилися б ваші дружина й діти, якби з вами щось трапилося? Не відкладайте життьового забезпечення. Воно існує тільки тому, що кожної хвилини дня і ночі нас може не стати. Ще СЬОГОДНІ ЗАБЕЗПЕЧІТЬСЯ в УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ СОЮЗІ!

„ПРИЄМНО БУТИ УКРАЇНЦЕМ" І ЧЛЕНОМ УНС

Під час недавнього Українського Національного Фестивалю, що відбувся в Давфині в Канаді, часто можна було зустріти переважно молодих людей, що носили великі відзнаки або сорочки з англомовним написом: „Приємно бути українцем". Носив таку сорочку і Василь Коваленко з ансамблю „Кубанських Козаків", які з величезним успіхом виступали в програмі згаданого Фестивалю та якого видно на цій фотознімці (другий зліва). Біля нього — заступник голови Головної Контрольної Комісії УНС мгр. Іван Геврик, який цією спільною фотознімкою зробив приємність ще й двом зорганізованим ним юним членам УНСоюзу — Ворренові і Грентові Гендерсонам.

Відбулися Збори Окружного Комітету Відділів УНС Ню Йорку й Округи

Для скріплення організаційної праці Відділів УНС Ню Йорку й округи і для успішного закінчення Ювілейної кампанії 75-ти річчя УНС напередодні XXVII Конвенції УНС, відбулися 12 вересня 1969 р. в домівці „Дністра" в Ню Йорку Окружні Організаційні Збори Комітету Відділів УНС Ню Йорку й Округи, які відкрив голова адв. Іван Флис привітанням представників Головного Уряду УНС та представників відділів УНС Ню Йорку й Округи. Після схвалення порядку нарад, протокол з 27 червня ц. р. прочитав секретар Мик. Хоманчук, який прийнято без змін. Слідували доповіді представників Головного Уряду УНС, які започаткував Головний Предсідник УНС Осип Лисогір. Він заявив, що відзначення 75-річчя УНС в Америці та Канаді мали на меті спопуляризування УНС-у, який крім асикурації виде велику українську роботу, як видання Енциклопедії Українознавства англійською мовою, якої другий том вже зданий до друку в Торонтському Університеті і вкінці цього року або на початку 1970 р. появиться друком. Це велика праця, яку в першій мірі вела Редакція „Свободи" з її штабом. Головний Уряд УНС вже поробив перші кроки відносно перенесення його осідку до нового приміщення в Джерзі Сиві, Ню Джерзі на 15 поверхів, пляни якого наші архітекти вже опрацьовують. В тім репрезентаційнім приміщенні буде більше місця для праці Головного Уряду й самої Редакції щоденника, органу УНС, „Свободи" та „Українського Тижневика". Головний Уряд рішив будувати те приміщення в Джерзі Сити тому, що там існують певні сприятливі фінансові умовини державних позик, звільнення з податків й факт, що УНС є зачартерований в тім стейті. Він теж порушив ряд організаційних справ Ню Йоркської Округи, яка на 38 Відділів УНС за останні 4 роки стратила до 1968 р. 235 членів. Теж ствердив, що за той сам час 14 Відділів УНС Ню Йоркської Округи здобули 362-ох членів. В заключенні ствердив він, що інші асекураційні товариства ростуть й тому УНС має рости, слід лише доложити більше праці в присднанні нових членів. Коли другі асекурації річно збільшаються на 10 - 11 відсотків, то чому УНС не має рости? Мусить в нас бути добра воля до праці, коли ми себе уважаємо за національних патріотів й хочемо служити українській справі. Отже слід солідно взятися до праці, а успіх буде.

За Головним Предсідником УНС доповідала чи не перший раз гарною українською мовою п-ні Марія Душник — Містопредсідник УНС-у, яка вказала, що Ню Йорк в кампанії присднання нових членів є на другому місці в системі Округ УНС в Америці та може навіть добитися першого місця, коли посилить працю. Вона навела кілька конкретних випадків присднання нових членів, які вдалося в околиці Союзівки, де натрапила на тут роджених українців, які може вперше чули про УНС. Українських жіночий день УНС, що відбудеться на Союзівці 19 жовтня 1969 р., має на меті спопуляризувати УНС та познайомити нашу громаду з „Союзівкою", яка притягає увагу всіх, зокрема тут роджених українців. Те саме вона бачила в Канаді, де вона перебувала на урочистостях відзначення 75-річчя УНС. Отже, є способи для присднання нових членів, тільки слід нам їх використати.

Заступник Головного Предсідника Вол. Сохан заявив, що він візьме участь в дискусії. Черговий доповідач Головний Секретар УНС д-р Яр. Падох подав статистичні дані про присднання нових членів Ню Йоркської Округи, закликав до кінця року посилити працю в тім напрямку, аби успішно закінчити ювілейну кампанію 75-річчя УНС, бо з новим 1970 р. зачнеться нова — конвенційна кампанія. Дав ряд конкретних порад в присднанні нових членів, зокрема тих, що вибувають з УНС по 20 роках й ще не мають 65 р. життя. Вказав на карисні грамоти для дітей й студіюючої молоді та відрізнив, як першуна, Відділ УНС на Союзівці п. Кваса, який присднав найбільше нових членів до УНС. Головна Радна Марія Демидчук до тих звідомлень не мала що додавати, бо вона свою роботу сповняє й про те є звіти в пресі.

В дискусії взяли участь ряд представників Відділів УНС Ню Йорської Округи як меценас Б. Ласовецький, який заторкнув справи загального характеру, як перенесення осідку Головного Уряду УНС до Ню Йорку, бо це справа українського престижу, навіть з матеріяльною жертвою, бо так рішила Конвенція ще в Клівленді. Там би мали приміщення наші наукові інституції НТШ й УВАН, Пласт, ОДУМ й інші та ряд наших центральних й льокальних організацій і товариств. Звернув увагу, що слід допомагати українським студентам, які тримаються українства, а не тим, що є за англійщиною, допомагати акції Українського Кат. Патріярхату, а на Союзівці запропонував створити курси для підготови викладачів Шкіл Українознавства. Він теж звернув увагу на форму листування „Свободи" з читачами.

Відпоручник Української Студентської Громади п. Дяченко забрав слово й пояснив, що в УСГ є свобода в користуванні українською або англійською мовою на засіданнях і в їх виданнях. Заходом УСГ відбулися курси українознавства на УВУ й вони мають певний успіх в праці серед студіюючої молоді. Плянують у Гарвадськім Університеті відбути вкоротці подібні курси українознавства. Члени УСГ це молоді люди, які люблять Україну й тому її проблематикою інтересуються.

П. Козицький з Йонкерсу вказав, що громада будує Народний Дім й звернулася до УНС по позичку, однак знала, що на будови УНС не уділює позичок. Міжчасом громада дістала таку позичку від іншого українського асекураційного товариства й той сам факт утруднює акцію присднання нових членів. Прохає, аби такі речі не повторялися.

П. Копистянський вказав на трудноші в присднуванні нових членів, бо він не мав в тім помочі ні від Головного Уряду УНС, ні від своєї управи. Він, однак, все присднує успішно нових членів.

Д-р Срант прохає знайти відділ, де б він передав своїх членів, бо сам вже не в силі тим усім турбуватися. Просить видавати грамоти на 15 літ, давати фото в „Свободі" організаторів, як вони виглядають зараз, й інші знимки друкувати більше виразніше.

Д-р Вишиваний вказав, що його відділ „Дністер" є старим відділом, багато членів вмирають, чи переносяться поза Мангетен. Просив не будувати нового приміщення УНС до наступної Конвенції.

Дир. Манацький казав, що перебрав той відділ по померлім інсп. сл. п. Василишинові, який в „Самопомочі" все умів присднувати нових членів, він теж старається в тім напрямі, але на род нарікає на „Свободу" й інших.

Д-р Палідвор зачепив

(Закінчення на стор. 6-ій)

Молодий поручник

Мирослав Кий,

народжений 24 травня 1945 року у Вальдкірхен. Німеччина, приїхав до ЗСА в 1949 році та поселився з родиною у Честері, Па. Там Мирослав закінчив парохіяльну школу,відтак вступив до Arcmere Academy, яку закінчив з відзначенням у 1963 році. Був принятий до Джорджтавнського університету, що його закінчив у 1967 році і вступив до військової служби. Початковий вишкіл мав у Форт Дікс, Н.Дж., а відтак був перенесений до Форту Беннінг у Джорджії, де закінчив офіцерську школу та 25 січня 1969 р. одержав ступінь підпоручника танкових частин. Тепер Мирослав Кий прикріплений до вишкільного табору у Fort Eustis, Va.

Батько Мирослава, Василь Кий — відомий громадський діяч у Честері, та всі члени його родини є членами 352-го Відділу УНСоюзу.

Управа Відділу бажає молодому поручникові багато успіхів на майбутнє!

Секретар 352 Відд. УНС

Юрія Солгана поранено на фронті у В'єтнамі

Юрій В. Совган

Чикаго, Ілл. — Після закінчення офіцерської школи в березні 1969 р. Юрій Всеволод Совган від'їхав до Сан Франсіско, а звідти був перевезений до Південного В'єтнаму, як молодший ляйтенант Морської Піхоти американської бойової армії. Під час одного з боїв проти комуністичного аґресора його було поранено, і тепер Юрій Совган приходить до здоров'я в шпиталі у Сан Франсіско, чим радіють його батьки та вся родина, що є членами Пластового Відділу УНСоюзу ч. 472 в Чикаго. Юрій В. Совган народився 1945 року в Баварії, приїхав з батьками до ЗСА, у 1968 році закінчив Мериледський університет, одержавши інженерський диплом. Бажаємо швидкого й повного видужання!

С. Кочій,
секретарка Відділу

Вітаємо нашу свідому молодь

Віра Жига

Найважливішим чинником, що впливає на національне виховання дитини, є рідний дім. Батько й мати є першими, що мають дитині прищепити любов до рідної мови, рідних звичаїв і обичаїв. Вони перші впоюють в дитину, що вона є членом нації, з якої вони походять і чим вони є горді. Українська школа, організації, оточення доповнюють це, що дитина набула від батьків, і дають їй відомості про це. Що це відповідає правді, хай послужить наглядний доказ. В Клівленді живе родина Івана й Марії Жиґів. Батько, відомий спортовий діяч, якому спортовий клюб „Львів" в Клівленді має завдячувати у великій мірі свій розвиток, а може й існування, та мати, що допомагала й допомагає йому в усіх його задумах і почниах, зразкові громадяни й українці, — зуміли свій дім вести вповні в українському дусі й своїм дітям дати родинне тепло української хати. Як радується серце українця, коли ввійде в чудову хату, прикрашену українськими вишивками, керамікою та українськими картинами, й почує чисту українську мову, якою говорять батьки й діти! Таке враження викликає дім п-ва Жиґів. Батьки, діти й хата творять цю прекрасну цілість.

Їхня дочка Віра вже закінчила з найкращими оцінками коледж в Бовлінґ Ґріні, Огайо. Свої політично-економічні студії думає продовжувати. Підготовляється до маґістерського іспиту, а згодом думає осягнути докторський ступінь. Щоб мати на це фонди й практичне знання, взяла відповідальну працю в найбільшому „департментсторі" Клівленду. Мала дуже корисні пропозиції в кількох стейтах, але відмовилась, щоб бути разом з родиною. Від наймолодших літ пластунка, закінчила „Рідну школу", де пильно вивчала українську мову, історію й географію України, була однією з найкращих учениць. Це все завдячує своїм батькам, якими гордиться і які гордо говорять про свою дочку, а також про сина-спортовця, що вповні йде за вказівками батьків.

Вся родина є членами УНСоюзу. Батько твердить, що тільки коледжова поліса спонукала його післати доньку до коледжу, бо без тієї тисячки ледви чи міг би відважитись брати на себе тягар коштів коледжу.

Управа 346 Відділу УНСоюзу „Львів" горда, що в своїх членах має цю заслужену родину, а п-і Вірі гратулює й бажає сповнення задумів!

Управа Відділу

ПРОТОКОЛ

(Продовження зі стор. 4-ої)

данім святі в Лейквуд Парк; відвідувала збори Округи в Ню Йорку та свого Відділу ч. 293 в Брукліні; писала статті надруковані в „Українськім Тижневику"; продовжала на вічний супочинок письменницю і приятельку УНСоюзу Людмилу Івченко-Коваленко, а також брала, як і раніше, живу участь у американських політичних і суспільних організаціях, зокрема в конвенції Федерації Жіночих Клюбів на якій вручила її президентці п-і Магі примірник книжки про Лесю Українку п.н. „Спирит оф Флейм", що сталося перед пам'ятником поетки в культурнім парку в Клівленді. Брала участь у відзначуванні Тижня Поневолених Націй в Центральнім Парку в Ню Йорку та, як секретарка Організації „Жінки для Свободи", вислала інформативний матеріял про той Тиждень до преси.

Схвалено пропозицію п-і Душник в справі відзначення жінок, союзових урядниць і діячок та призначено на це відповідну суму. Також схвалено перевести з нагоди цього жіночого свята окрему кампанію серед жінок, яка закінчиться з місяцем вереснем, і призначено найкращим організаторкам окремі нагороди.

СПРАВОЗДАННЯ ЗАСТУПНИКА ГОЛ. ПРЕДСІДНИКА ІНЖ. СТЕПАНА КУРОПАСЯ

Перший заступник головного предсідника інж. Степан Куропась підмітив, що він не є постійно затруднений для УНСоюзу, тому його звіти є здебільшого обмежені до тих функцій, які він одержить від Головного Уряду чи Екзекутиви. Одним з останніх його призначень була репрезентація Екзекутиви на Союзовому дні з нагоди 75-річчя УНСоюзу в Дітройті. Там він був мило вражений і врадуваний громадським, упорядкованим ладом та злагодою, яку застав у раніше неспокійному союзовому середовищі. На Союзовому Дні, що відбувся на оселі СУМА, зібралося біля тисячі громадян, які запевнили Окружному Комітетові Відділів УНСоюзу моральний і фінансовий успіх. Відносно союзового життя та праці в Окрузі звітодавця немає великих змін. Мабуть ще довгий шлях до того стану, що його він застав у Дітройті. Та все ж є познаки поправи і він вірить, що придбання малої „Союзівки" біля Чикаґа принесе оживлення союзового і взагалі громадського життя в цім великім місті й околиці. Чикаґо має свої вакаційні, таборові оселі далеко віддалені, але немає вікендової оселі, де тисячі мешканців цього великого міста могли б провести кінець тижня чи свято, а то й вакації серед природи. Тому, що раніше намічені об'єкти продані, а піднайдено нову 47 миль від Чикаґа, пропонує, щоб негайно приступити до виконання ухвали Головного Уряду на травневім засіданні та набути цю нову оселю. Поспіх конечний бо вона небаром знайде іншого купця. А втім про це буде мова в окремій точці програми.

СПРАВОЗДАННЯ ГОЛ. РЕДАКТОРА АНТОНА ДРАГАНА

Головний редактор Антін Драган, звітуючи за видавничий відділ УНСоюзу, поінформував Екзекутиву про стан і розвиток періодичних і книжкових публікацій УНСоюзу в останніх місяцях та про публікаційні пляни на найближчу мету. Цього місяця остаточно закінчуться праця при англомовному оформлюванні матеріялів до другого тому Англомовної Енциклопедії Українознавства, яка вже є в процесі кінцевої підготови до друку у видавництві Університету в Торонті та появиться, згідно з пляном, ще перед закінченням цього року. Всі матеріяли, включно з ілюстраціями, за винятком одного розділу, вже є у видавництві в Торонті.

Позатим плянуються деякі основні зміни у „Веселці" й поява чергових чисел „Трибуни УНСоюзу". Завершено договір про передрук Історії М. Грушевського англійською мовою.

СПРАВОЗДАННЯ ГОЛОВНОГО ПРЕДСІДНИКА ЙОСИПА ЛИСОГОРА

Головний предсідник Йосип Лисогір подав оцінку загального стану і розвитку та успіхи і недомагання в усіх ділянках праці УНСоюзу. Він в першу чергу ствердив, що підвишка прибутків з вкладок від членів УНСоюзу була в першій половині цього року відсотково найменша за останніх п'ять років, що вказує на нездорову тенденцію в нашому організаційному розвитку.

Прибутки з інвестицій майна Укр. Нар. Союзу постійно збільшуються, отже першою і головною турботою мусять бути тепер збільшення організаційних успіхів. Звітодавець в дальшому подав загальну характеристику та оцінку стану і розвитку та прибутків і видатків видавництва та Союзівки. Прибутки „Свободи" не збільшуються таким темпом, як збільшуються видатки, і цьогорічні доплати з каси УНСоюзу будуть більші, ніж досі. Союзівка в перших місяцях цього року і в перших тижнях літнього сезону виказує збільшення прибутків, але й збільшення видатків. Справа будови нових приміщень УНСоюзу ще в стані полагоджування всіляких урядових федеральних, стейтових і міських формальностей, але поступає вперед і конкретизується. Головний предсідник в дальшому подав загальну характеристику та оцінку багатьох імпрез, зв'язаних зі 75-річчям УНСоюзу, зокрема підсумки перших вистав опери „Анна Ярославна" в Ню Йорку і Филядельфії, ювілейні урочистості в Шамокині та заплановані на 3-го серпня День УНСоюзу в Давфині, в Канаді, та ювілейного Союзового Дня на Союзівці восени цього року.

В дальшому гол. предсідник підмітив вимогу Контрольної Комісії, щоб не продовжувати на дальше договору з перевірною фірмою Ернст і Ернст щодо перевірки діяльности УНСоюзу, що, після дискусії, схвалено. Передисковано дальше пропозицію Контрольної Комісії щодо введення змін у веденні касово-фінансових справ Союзівки й відкладено рішення на пізніше, після перевірки справи.

3. 75-РІЧНИЙ ЮВІЛЕЙ УНСОЮЗУ В КАНАДІ

З черги гол. предсідник поінформував про програму відзначення 75-річчя УНСоюзу в Канаді в межах Українського Фестивалю, який від деякого часу відбувається щороку в Давфин, Ман. Заплановано на 3-го серпня ц.р. влаштувати там Союзовий День, в програму якого ввійдуть церковні відправи, а саме: Архиєрейська Служба Божа, яку відправить Високопреосвященний Митрополит Канади Максим біля Хреста Свободи у Велі Ривер, віддаленого 16 миль від Давфину; Молебень, який відправить Преосвященний Владика Борис з Української Православної Церкви, та відправи Впреподобних пасторів І. Р. Ковалевича з Українського Євангельського Об'єднання і Петра Кіндрата з Українського Баптистського Об'єднання; концерт за співучастю п-і Марії Лисогір, „Кубанських Козаків", танцюристів Роксани і Юрка Цепинського, танцювальної групи „Русалка", давфинського хору, оркестри Комара й ін. Святочну промову виголосить сенатор Павло Юзик. Для поширення відомостей про УНС в часі Союзового Дня — буде надрукована окрема інформативна брошура про УНСоюз.

4. НАБУТТЯ ОСЕЛІ УНСОЮЗУ БІЛЯ ЧИКАҐА

Головний предсідник Й. Лисогір склав звіт з оглядин фарми, яку він оглянув, як об'єкт для утворення оселі УНСоюзу для Чикаґа та членів, які живуть в його околиці. Він подав опис тієї посілости, що складається з 181 акра землі та господарських і мешкальних забудувань, та намітив, які поліпшення та нові влаштування були б потрібні для влаштування там оселі. Ціна посілости $543,000. Оселя положена у віддалі 47 миль від Чикаґа, тобто на одну годину віддалення від міста, чи то автом чи залізницею. Заступник гол. предсідника інж. Ст. Куропась доповнив опис цієї посілости й, спираючись на ухвалу Головного Уряду, запропонував її негайно набути, щоб не втратити, як це сталося з деякими іншими, які члени екзекутиви раніше оглядали. Над цією пропозицією переведено довшу дискусію, в якій взяли участь усі члени екзекутиви, після якої внесення схвалено більшістю голосів, з цим, що про рішення екзекутиви будуть повідомлені всі другі члени Головного Уряду з проханням висловити свій погляд на набуття цієї посілости.

5. ОСІННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНА КАМПАНІЯ

Головний секретар Ярослав Падох поінформував, що на ранню осінь плянується спеціяльну осінню кампанію для збільшення числа членів УНСоюзу, як в ЗСА, так і в Канаді. Кампанія розпочалась би 20-го вересня і тривала б до кінця року. Впродовж перших шести тижнів кампанії відбудуться відвідини всіх Округ з метою зустрітись з представниками, по змозі, всіх Відділів УНСоюзу. Також буде продовжуватись відвідування поодиноких Відділів та конференції з відділовими урядовцями для оживлення праці для внутрішнього життя Відділів. В межах осінньої кампанії будуть вестися окремі акції за: (а) нове забезпечення членів, яким грамоти дозріли до виплати або скоро дозріють, зглядно, за які вповні заплачено вкладки, (б) виконання відділових квот нових членів, (в) здобуття бонусів за більшу кількість новозабезпечених членів та за більші суми забезпечення членів впродовж цього року, (г) придбання стільки дорослих членів у Відділах, скільки потрібно для обрання одного чи більше делеґатів на конвенцію, (Г) придбання збільшеної секретарської винагороди, (д) заложення нових Відділів у громадах, де немає ще УНСоюзу, (з) забезпечення провідних членів суспільности під кличем стати ювілейним членом УНСоюзу в признанні його заслуг для всієї української громади поза межами України та (ж) акція „внутрішньої квоти", тобто розложення загальної квоти Відділів на поодиноких урядовців Відділів. Для здобуття повного успіху кампанії головний секретар запропонував схвалити такі засоби: (а) масові окружні збори, (б) відвідування поодиноких Відділів у міру можливости, передовсім часу, (в) з'їзд голів Окружних Комітетів УНСоюзу, (г) конференцію обласних організаторів, (г) влаштування організаторського-секретарського курсу на Союзівці, (д) виготування спеціяльних ювілейних відзнак-відзначень для найкращих організаторів упродовж цього ювілейного року, (з) набір нових постійних і обласних організаторів, (ж) придбання бібліотечок про життєве забезпечення для користування постійними організаторами й ін. Крім того для належного відмічення ювілею УНСоюзу та виконання його ювілейного клича „Лицем до молоді", гол. секретар запропонував влаштувати ще в цім році двох конкурсів молоді, а саме: конкурсу-попису вокально-музичного та конкурсу-виставки образотворчої і мистецької діяльности союзової молоді. Подані пляни та пропозиції передисковано і частину схвалено до переведення, а над деякими будуть переведені досліди й їх схвалення відложено на пізніше.

Заступник гол. предсідника і директор Канадійської канцелярії Богдан Зорич подав свої пляни і пропозиції відносно осінньої праці Відділів на терені Канади. Він пропонував скликати нараду секретарів найбільш занедбаних Відділів для їх оживлення та в потребі для обрання інших секретарів; вимагати від Відділів організування щомісяця, від більших по десять, а від менших по п'ять нових членів; зміцнення контакту з іншими Відділами шляхом листування, обіжних листів, телефонів тощо, а особливо теренових поїздок з метою виконати вповні цьогорічні квоти нових членів, а зокрема перезабезпечення членів, які відходять у 20-річчя свого забезпечення. Окремо пропонує схвалити влаштування окружних курсів в Торонті і Монтреалі при співпраці з Головною Канцелярією та дати Канадійській Канцелярії на переведення її плянів фінансову базу. На канадійському терені плянується закласти ще в цім році два нові Відділи УНСоюзу й в цьому напрямі йдуть відповідні заходи.

6. і 7. РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ УНСОЮЗУ І ЗАКРИТТЯ НАРАД

Після цього розглянено пропозицію канадійського директора Б. Зорича щодо підмоги на влаштування українського станка на постійній мистецькій виставці в Каза Лома в Торонті й схвалено відповідну пожертву. В дальшому визначено репрезентацію УНСоюзу на красвих імпрезах в часі вакацій, а зокрема в часі великого кінця тижня з нагоди Дня Праці, й після вичерпання порядку нарад гол. предсідник Й. Лисогір о год. 8:15 вечора закрив наради.

ЯРОСЛАВ ПАДОХ,
головний секретар

Окружні Збори УНСоюзу в Перт Амбою

(Закінчення із стор. 3-ої)

цівники відомі з частих проголошень у „Свободі".

С. Гавриш подав практичні поради щодо підходу до збільшування членів та до завершення ювілейного року УНСоюзу. В дискусії піднесено деякі жалі і побажання, на які дали відповідь приявні Головні Урядовці.

На зборах мали ми практичну лекцію організування членів. У сусідній залі відбувались хрестини і один з приявних відділових секретарів часто схоплювався з крісла, виходив, вертався. По якімсь часі поклав на стіл перед д-ром Падохом членську аплікацію, потім ще раз вийшов за двері і через кілька хвилин приніс аплікацію та передав її з радістю головним урядовцям! Цей приклад організаційної запопадливости і розвеселив приявних, і напевно добре їх заохотив до праці.

В бадьорім настрої відбулися ці наради працьовитих робітників на службі народної твердині УНСоюзу. От хоч би згадати обіцянку — придбати до кінця року 25 нових членів, яку зробив секретар 155-го Відділу п. Федишин. А інші приобіцяли 15, 10 чи 5 членів; старші ж, у похилім віці, по 3 чи 2. Підчисливши всі ці приречення, якщо вони будуть виконані, виходить, що Пертамбойська Округа перевиконає свою річну квоту і придбає найбільшу надвишку з усіх Округ УНСоюзу! Що спричинило це? Чи осіннє сонце за вікнами загріло союзових робітників, чи 75-річний ювілей УНСоюзу, чи палка промова д-ра Падоха і поучення п. Гавриша? Та що б це не спричинило, виглядає, що Перт-Амбой готовий потрудитися для своєї громади і для Батька-Союзу.

Й. Федюк

Організаційні Збори Монтреальської Округи УНСоюзу

У вівторок 30 вересня 1969 р. у приміщенні Дому Молоді при 130 Дулют в Монтреалі відбула організаційні збори Монтреальська Округа Відділів УНС. Збори відкрив та ними провадив головний радний і голова Монтреальської Округи Д. Попадинець, протокол писала пані Т. Мороз. На зборах були заступлені всі Відділи, включно з секретаркою Відділу з Оттави, п-ю Л. Шульгин. Голова Округи, відкриваючи збори, привітав присутніх членів Головного Уряду і Канадійської Канцелярії з Торонта: заступника гол. предсідника Б. Зорича і головного радного та обласного організатора В. Дідюка і всіх присутніх. Він накреслив завдання зборів у проведенні осінньої організаційної кампанії та порушив ряд справ, включно з підготовою до вистави ювілейної опери „Анна Ярославна". Б. Зорич говорив про минуле УНС впрдовж 75 років його існування, нав'язуючи до сучасного стану та завдань, а організаційну доповідь виголосив В. Дідюк, який подав огляд дотеперішніх досягнень Округи та її завдання, які чекають виконання ще до кінця року. Так голова Округи, як і обидва доповідачі звернули увагу присутніх на вагу цьогорічних, ювілейних і передконвенційних, досягнень УНС у його дальшому, безперервному рості. Майже всі присутні брали участь у дискусії над заторкненими справами, висказуючи ряд думок та плянів, як найкраще приступити до спільного змагу за успіх. Окрему увагу звертали дискутанти на уділення морґеджової позики для заплянованої побудови Дому Молоді в Монтреалі. УНС, який вже так багато морґеджів уділив на будову наших церков і народних домів, дуже скріпив би організаційну акцію. На цілий ряд питань основні відповіді дали члени Головного Уряду в Монтреалі. Всі секретарі зобов'язалися доложити старань для виконання Округою своїх завдань з допомогою обласного організатора, який залишається на потрібний час. Подякою за активну участь у зборах закрив наради голова Округи Д. Попадинець, з переконанням, що Монтреальська Округа УНС не залишиться позаду. Віримо, що так буде.

Н.Н.

Відбулися Збори Окружного Комітету Відділів УНС Ню Йорку й Округи

(Продовження зі стор. 5-ої)

справу приміщення Головного Уряду УНС й запитав, чи Екзекутива УНС респектує ухвали Конвенцій УНС, чи переходить над ним до денного порядку й постановляє як уважає за відповідне? Відносно членства, та вказав, що слід картати тих, що не приєднали ні одного члена.

Дир. Крупка обороняв „Дністер" й зачепив справу вакацій „Свободи" в минулому році, коли гостював у нас Верховний Архиєпископ Кардинал Сліпий.

Д-р Соколишин запитав про Союзівки в Чикаґо та в Канаді й про Українську Фундацію УНС, є наші дві наукові інституції НТШ й УВАН, які потребують фінансової допомоги на їх наукову працю та видання.

Ів. Пригода закликав, аби всі приходили на такі збори.

Після запитів й дискусії представники Головного Уряду УНС по черзі відповідали. Головний Предсідник УНС Йосип Лисогір звернув увагу на вклад роботи УНС в скликання СКВУ, привітання Кардинала Сліпого, УККА й т. п. через „Свободу, участь представників УНС й його відділів та його членства. Союз дав для того й певну фінансову допомогу, й громада мусить це бачити, для того потрібно, щоб УНС ріс й тому слід нам приєднувати нових членів. Всі завваги мають служити поправленню стану й покращенню роботи Гол. Уряду й відділів. Відносно міста осідку Головного Уряду УНС, наступили певні трудноші, його будування наразило б УНС на оплату високих податків й немає відповідного місця на долині міста, чи трудно його знийти. Курси для учителів на Союзівці є справою, над якою УНС застановиться. Відносно нашого товару, то він як не є кращий від других, то є той самий і дешевший, коли говорити про асекураційні грамоти. Треба б лише, щоб він був відомий нашому громадянству. Відносно Союзівок в Чикаґо й Канаді, то слід підшукати відповідні льокації й будинки, а про Культурну Фундацію буде мова на наступній Конвенції. Віце-президент УНС Вол. Сохан вказав, що Союз в пошані до піонерів звернувся лицем до нашої молоді, видає їх сторінки в „Свободі" й переводить спортові змагання на Союзівці, про що він реферував у „Свободі" з 13 вересня ц. р. Д-р Яр. Падох вказав, що до кінця року округа може приєднати ще багато членів, коли візьмуться усі відділи серйозно до праці. На кінець порушено справу переступних листів та рішено скликати слідуючі збори 7 листопада 1969 р., а річні збори округи — в січні 1970 р. Опісля голова адв. Ів. Флис подякував всім за участь й попросив до перекуски, яку влаштував „Дністер".

Д-р Ол. Соколишин.

Відгомін антимосковської демонстрації

Вашингтон. — Столичний щоденник „В а ш и нгтон Пост" у числі з 12 жовтня помістив інформацію під наг. „Український протест" про пікетування будинку посольства СССР групою українців, які такою демонстрацією протестували „проти вбивства Москвою Степана Бандери, Провідника Українського Визвольного Фронту, котрий був забитий 10 років тому". В замітці сказано також, що демонстранти хотіли приклеїти поліційного типу листівку - розшук на будинку совєтського посольства при 16-й вулиці на Північному Заході Вашингтону, але „велике згрупування поліції не допустило їх до цього, тримаючи демонстрантів за приписом на віддалі щонайменше в 500 фітів від посольства".

В офіційному виданні Конґресу ЗСА „Конґрешенел Рекорд", в числі з 13 жовтня 1969 р. надрукована 15-хвилинна промова конґресмена з Луїзіяни Джана Раріка під назвою „Степан Бандера — українська жертва". Це повний текст промови, що її виголосив конґресмен Д. Рарік у Вашингтоні, біля пам'ятника Т. Шевченкові, коли українці відзначали там 10-ту річницю політичного вбивства сл. п. Степана Бандери, вчиненого совєтським урядом.

МАВПА БОННІ ЗГИНУЛА під час лету довкола Землі, бо не могла довше витримати в тих районах, де діє закон невагомости. Ця мавпа жила тільки 8 днів, кружляючи довкола Землі. Фахівці від космічних летів домагаються дальших дослідів в цій ділянці, бо перебування довший час в районі невагомости може спричинити смерть і людям - астронавтам, які відважаться на сміливі космічні лети. Професор анатомії та фізіології д-р В. Росс Ейді з Лос Анджелесу заявляє, що завчасно було б встановляти орбітальні космічні стації з людьми, поки не знатимемо більше інформацій про вплив невагомости на здоров'я людини.

Помер Юрій Чайка

Сл. п. Юрій Чайка

Світлої пам'яті Юрій Чайка відійшов від нас після 50-ти років безперервної праці на виробничому підприємстві від маґазинера до керівного урядника та після тих же 50-ти років праці на добро рідного народу, в культурно - освітньому Т-ві „Просвіта" на різних постах і повних 32 роки фін. секретаря в Т-ві „Самопоміч": 2 роки був фін. секретарем і 2 роки членом управи 448-го Відділу УНСоюзу „Самопоміч", які злучились в одне, і роки працював у церковному комітеті при парафії св. Духа, в тім і головою. Заледве на п'ятому році емеритури-пенсії знеміг-ся вичерпаний організм і відмовив послуху.

Родився сл. п. Юрій Чайка в Любачівщині 1894 року. В 1911-му році виїхав у світ, кращої долі шукати. Як неповнолітнього, задержують його на 2 роки в Німеччині, де доповнив знання німецької мови, в 1911 році виеміґрував до Канади. І тут, в тій самій околиці і на тому самому підприємстві в Монтреалі, провів все своє життя. Одружився з Теклею Іващук, яка скоро померла, за нею і син Ярослав. Він остався із дворічною Ольгою. Відтак одружився із Євдокією Мокринською, мали сина Євстахія і дочку Олександру-Лесю.

Відійшовши на песнію, відвідав рідні околиці, брата і сестру. Покійний виніс незабутні враження з обкраденого Москвою рідного села і околиць, де все змінилось від часу, коли залишив ті сторони. Брат уже в міжчасі помер, а сестра живе.

Покійний осиротив дружину, дочку Ольгу, зам. Станімір, сина Євстахія з дружиною Оленою, з дому Остапович, дочку Лесю, заміжну за Володимира Махнія, і дев'ятеро внуків. Покійний був точний і педантичний в праці і в житті. Прощали його з болем серця рідні, краяни, сусіди і співпрацівники та співгромадяни, а посмертна згадка зі знимкою в монтреальському щоденнику „Стар" свідчила, що відійшов від нас заслужений громадянин, який все був готовий до послуг потребуючим. Помер в суботу 16 серпня, похоронений 20 серпня 1969 р. Знав кілька мов і при потребі допомагав усім. Від Українського Народного Союзу належить признати Покійному вклад праці в цю найстаршу допомогову установу. Він вписав своїх онуків до новоствореного відділу УНСоюзу ч. 448 „Самопоміч", з бажанням, щоб і інші члени відділу вписували і відмолоджували союзовий відділ, заснований ще в 1906 році.

Нехай канадійська земля, якій віддав понад 50 років життя і праці, буде йому легкою!

Дмитро Попадинець

РІСТ Є ОСНОВОЮ БУДУЧНОСТИ

(Закінчення зі стор 3-ої)

вишки з кінцевим річним балянсом та виконання своєї річної квоти нових членів. Не слід залишити на боці ні одного такого члена.

Не менш важливим чинником успіху є співпраця урядовців в Відділі. Коли як коли, але в цім ювілейнім році, всі вони повинні придбати бодай по пару членів для своїх Відділів, або хоча допомогти секретареві в його праці над новими членами. Один член від усіх предсідників Відділів дає пів тисячі членів, а повну тисячу, коли до них долучаться також касири. Це велика можливість гине роками для нас з причини неактивности відділових урядовців, які всю роботу складають виключно на голову одним-одного секретаря!

Успішних організаторів ждуть ювілейні бонуси і відзнаки

Заохотою в праці повинні стати численні нагороди, грошеві і почесні, призначені для наших ювілейних організаторів. За більше число членів, приєднаних у цім цілім році, (від 10 починаючи) і за більшу загальну суму забезпечення нових членів (25.000) призначені великі, справді великі і щедрі, ювілейні бонуси. Чому не використати їх? Також від десяти придбаних членів у цілім році залежить здобуття почесних, мідяних, срібних і золотих відзнак, виданих з нагоди 75-річного ювілею УНСоюзу. Всі ми повинні придбати таку ювілейну відзнаку. Конвенційним делеґатам почесні відзнаки будуть вручені в часі Конвенції.

Про відзначення слід подбати також союзовим Округам і Відділам. Їхні цьогорічні успіхи будуть подані, як ювілейні, в конвенційному звіті й на все залишаться в пам'яті нашої громади. Вже маємо 118 Відділів, які здобули в цім році по 10 або більше членів. Всі Відділи повинні старатися, щоб знайтися на цій почесній листі. Всі Округи повинні змагатися за одну з трьох почесних плякет і за найкраще місце на табелі Округ. А всі союзовці повинні подбати, щоб здобути бодай 25 членів та стати в цім ювілейнім році членом почесного Клюбу Заслужених Союзовців, а коли це їм не під силу, здобути бодай 10 членів і в цей спосіб заслужити собі на почесну назву будівничих УНСоюзу і то в його велике 75-річчя! Досі, до кінця вересня, придбали членство в Клюбі 17 союзовців, в цім три жінки, а звання будівничих УНСоюзу придбали 85 осіб. Разом відзначено 102 організаторів. За цілий минулий рік їх було 125, отже тільки 2 більше. Сподіваємося, що в цім ювілейнім році це число буде бодай на половину збільшене. Часу, вже небагато! Тому всі ставаймо до спільної праці і всі, спільними силами, зготуймо Батькові - Союзові справді радісний ювілей. Бо в житті установи, як людей, ріст є основою надійної будучности.

Збори Ніяґарської Округи УНС

Збори Ніяґарської Округи УНС відбулися 21-го вересня 1969 року в парохіяльній залі при церкві св. Марії в Торолд. Збори започаткував молитвою голова Округи о. М. Блаженко. Були заступлені 8 Відділів УНС Ніяґарської Округи, а саме: Відділ 412, 427, 451, 454, 458, 461, 462, 468, Відд. 449 з причини далекої віддалі не прислав своїх представників. Було всіх 19 осіб. Голова Округи о. М. Блаженко привітав мгр. І. Геврика, який, повертаючись із відбутої контролі майна УНСоюзу, прибув на збори, передаючи від імени Контрольної Комісії УНС найкращі побажання успіхів у здобутті нових членів для Союзу на терені Округи. Його слова порад та заохоти присутні прийняли з великим піднесенням духа.

Дальше до слова був покликаний заступник предсідника УНС та дир. Канадійської Канцелярії Б. Зорич, який вказав на зріст членства по деяких Відділах Округи та заохочував тих, які здобули дуже мало, або зовсім нічого в передконвенційному році. Головний радний і обласний організатор В. Дідюк в подробицях подав вислід праці в придбанні нових членів всіх Відділів Округи. Він заявив, що готовий допомогти в праці, коли Відділи Округи потребуватимуть його допомоги. Після довшої дискусії над справою здобуття нових членів і короткого слова окружного організатора, схвалено одноголосно постанову перевиконати назначену квоту здобуття нових членів всіми Відділами Округи. Короткою молитвою, а відтак спільною перекускою закінчено Збори.

Петро Дяків

Плянуймо разом і організуймо оселі емеритів

Хоч знаємо, що „старість — не радість", то малощо робимо, щоб забезпечити собі і упримнити цей „тихий вечір" нашого життя. Лише раз читав у „Свободі" (числа 130, 131 з 1966 р.) цікаву і добре опрацьовану статтю інж. Гр. Волянського на цю тему. На жаль пізніше не бачив я ні відгуків на цю статтю, ані не чув вісток про здійснення цієї думки. А ряди наших емеритів постійно зростають і, що важніше, щораз більше наших людей стає на старість самотніми.

Ніхто з нас не хоче на старі літа бути комусь тягарем, а в американській дійсності мало хто буде „доживати свого віку" при дітях. З другої сторони треба усвідомити собі, що було б дуже прикро опинитися на старість в чужому оточенні, навіть коли б це було у комфортовому піклувальному домі. Щоб це марево самітности не тяжило над нами, треба плянувати і організувати кооперативні оселі пенсіонерів на здорових фінансових основах.

Ми, українці, виявляли кооперативні і організаційні прикмети навіть серед дуже невідрадних обставин. Чому не творити тепер кооператив-спілок для будування і адміністрування осель емеритів? Кілька ініціятивних кандидатів на емеритуру може заснувати тимчасову спілку (holding company), яка підшукала б і закупила б місце для майбутньої оселі пенсіонерів, розробила б докладно пляни і приступила б до організації і правного оформлення спілки-кооперативи як неприбуткового підприємства (nonprofit organization) з податковими полегшами. У моїй уяві, це була б оселя мотелевого типу, де кожний уділовець - співласник мав би індивідуальне помешкання, городчик і місце на авто, тобто всі можливості незалежного життя. Оселя мала б спільний, зимою накриваний плавальний басейн, їдальню, кухню, бібліотеку, читальню, залю імпрез та відділ медичної опіки для легко хворих, яких доглядали б лікар і сестра. Відповідно вивінуваний піклувальний відділ оселі міг би користати з фондів медичної опіки (medicare).

Оселя повинна бути збудована в здоровій гірській околиці, недалеко від наших вакаційних осередків, церков і більших поселень нашої еміграції.

На мою думку, для збудування оселі потрібно, щоб 50 до 100 зацікавлених громадян вплатили по одному уділові приблизно 10 тисяч долярів. Від кількости уділів залежали б розміри оселі, її вивінування та висота адміністративних оплат. Як згадано вище, уділовець був би власником індивідуального помешкання з ділянкою землі співласником всіх інших вигід. Оселя мала б свою статутову самоуправу, що її завданням було б підбирати добру адміністрацію, схвалювати бюджет, плянувати і перевіряти господарку.

Після 50-го року життя кожний уже повинен подумати про те, щоб провести свої старші літа в свойому рідному довкіллі, серед людей з подібними інтересами та з забезпеченням медичного догляду. Відповіддю на це є така кооперативна оселя, бо тільки в таких умовах подружжя й поодинокі наші емерити можуть жити гідно і життєрадісно. Цих проблем не можуть розв'язати задовільно ні добродійні організації, ні церкви, ні братські союзи, це можуть зробити тільки самі зацікавлені.

Ми тут у Вашингтоні творимо вже групу для плянування першої кооперативної оселі пенсіонерів. Розуміється, що оселя буде організована на базі цілої нашої еміграції.

Хто цікавиться цією справою, просимо відгукнутися у „Свободі", або писати на подану адресу автора.

Богдан Козак
6520 — 8th Ave.,
Hyattsville, Md., 20783

В Україні помер о. Євген Шанковський

В Україні, в селі Яківка, Городенківського району, Івано - Франківської области помер 3 березня 1969 року о. Євген Шанковський на 83-му році життя. Його похоронили в селі Дулібах на Стрийщині, де він народився і де його батько та дідо були парохами. Похорони відбулися 7 березня ц. р. дуже величаво, при масовому здвизі народу з Дуліб, Грабівця, Конюхова та Бережниці, де о. Євген теж виконував душпастирські обов'язки і був люблений усіма.

О. Євген Шанковський народився в Дулібах, 31 січня 1887 року. Його дідо, о. шамб. Лев Шанковський був тоді парохом Дуліб, його батько, о. шамб. Петро Шанковський був тоді парохом недалекого Завадова. Дитинство провів о. Євген у Завадові, де часто в домі його батька гостював Іван Франко, гімназійний товариш і друг його батька. Іван Франко мав великий вплив на малого хлопця, що брав радо участь у всіх рибальських та природознавчих прогульках нашого великого письменника.

Євген Шанковський вчився в гімназії в Стрию, у Львові (академічна) та в Коломиї, де склав іспит зрілости в 1906 році. Після матури записався на теологічний і філософічний факультети Львівського університету. На філософічному факультеті студіював українську історію в проф. Грушевського та всесвітню історію. Склав учительський іспит і був призначений до Стрийської гімназії з укр. мовою навчання, що мала поставлим з утраквістичних відділів місц. державної гімназії і мала почати навчання в шкільному році 1914-1915. Одночасно, майбутній о. Євген закінчив теологічний факультет і був висвячений 1913 року. Одружився з Лукією Ільницькою, дочкою емер. професійного старшини австр. армії в ранзі капітана.

Першою душпастирською посадою о. Євгена було сотрудництво в Дулібах, де після смерти діда в 1900 році, парохом став його батько — о. Петро. Міська рада в Стрию, що давала презенту на парохію в Дулібах, не хотіла дати її синові о. шамб. Лева Шанковського, що був свідком оборони в процесі Івана Франка, а що й мав власний процес за „поширювання соціялістичної літератури", на якому Окружний суд у Стрию визнав його винним і присудив до кари 6 тижнів арешту із припиненням. Тільки Апеляційний Суд у Львові скасував цей безглуздий вирок, бо ж те, що стрийська прокуратура назвала „соціялістичною літературою", була тільки книжка Івана Франка „Балади і розкази", яку тодішній стрийський декан, о. Шанковський поширював між священиками деканату. Цю неохоту Стрийської міської ради дати презенту, о. Петро Шанковський обійшов так, що обмінявся зі сл. пам. о. Остапом Нижанковським парохіями: о. Нижанковський пішов до Завадова, а о. Шанковський до Дуліб.

Вибух війни в 1914 році унеможливив постання української гімназії в Стрию і тежударемнив пляни о. Євгена стати гімназійним учителем. Московську інвазію перебув о. Євген у Дулібах, але по відході царської армії в 1915 році, о. Євгенові довірено дуже важливе завдання. Він став завідателем парохії в Забомотівцях на Жидавщині, яка в роки інвазії перейшла добровільно на православ'я. О. Євгенові доручено привести заболотівчан назад до єдности з греко - католицькою церквою.

Після виконання цього завдання, в 1916 році, на доручення Митрополичої Консисторії, о. Євген став польовим священиком австрійської армії. У другій половині 1917 року, був польовим священиком австр. комендантури в Плевле в Чорногорі. Там, на самий Йордан, 19 січня 1918 року був поранений важко в засідці чорногорськими комітаджами і взятий ними в полон. Довідавшись, що мають діло зі священиком, вони взяли його на лікування високо в гори, а вилікувавши, доставили майже під саме Плевле. Після цього ,о. Євген перебував у лічниці в Сараєві, а австр. армія переводила теж доходження, серед яких умов він попався в полон. Вояки, що були з ним у засідці, також його дня, всі загинули.

З причини частинної інвалідности, о. Євгена звільнено з австрійської армії напередодні Листопадового зриву. В УГА, він був польовим священиком запасу, якийсь час сповняв обов'язки душпастиря Стрийської залоги. В 1919 році отримав першу душпастирську посаду, як парох Конюхова, Стрийського деканату, але в 1922 році перейшов до Бережниці, цього ж деканату, де виконував теж обов'язки катехита й вчителя Красвої рільничої школи. В 1929 році перейшов на пароха Плав'я на Скільщині, а в 1934 році отримав свою останню душпастирську посаду в Струтині нижньому, Рожнітівського деканату, де перебував до 1946 року. В 1948 році, за постановою сільради, мусів залишити з дружиною це село.

О. Євген Шанковський був привітною, лагідною людиною, веселої й милої вдачі. В усіх своїх парохіях гуртував молодь, підбирав з них найздібніших, підготовляв їх до гімназійних студій і посилав до гімназії. На приходстві в нього була завжди „кляса" з лавками й шкільною таблицею для цієї цілі. Мав гарний теноровий голос і був дуже добрим проповідником; сусіди радо запрошували його на свята, празники та всякі врочистості. Про маєтки не дбав; господарив на стільки церковних грунтах, скільки сам міг управити, а решту здавав в аренду, а то й за спасибі. Достатків на його плебанії не було ніколи, але він тим не турбувався. Поза зразковим сповнюванням своїх душпастирських обов'язків, любив грати в шахи, а коли не було з ким, то завзято студіював улюблену історію. Потім, у суботні вечори, ділився в читальні своїм історичним знанням зі своїми парохіянами, які ті історичні гуртки дуже любили, і радо на них сходилися. Серед парохіян тішився любов'ю і пошаною. Величаві похорони о. Шанковського в наші часи цьому найкращий доказ.

О. Шанковський залишив двох синів та дочку, заміжню за священиком, 8 внуків та правнуків. Помер після довгої недуги тоді, коли здавалося, що видужує. Залишив по собі вдячну пам'ять у своїх парохіян, які завжди згадуватимуть його як людину добру й зразкового священика. ВІП.

Н.Н.

Іранський шах закінчив триденну візиту в ЗСА

Шах Ірану Мохаммед Реза Паглеві разом з президентом Ніксоном перед Білим Домом у Вашингтоні під час грання національного гимну.

Вашингтон. — 23-го жовтня іранський шах Могаммед Реза Паглеві закінчив триденний побут у ЗСА, під час якого він конферував із американськими державними мужами та з президентом Ніксоном про військово оборонні наслідки того факту, що в 1971-ім році Велика Британія має відтягнути свої збройні сили з району Перської затоки. Шах щиро попрощався з Президентом, але до підписання договору про купно Іраном літаків у ЗСА, і про продаж іранської нафти Америці не дійшло. В цій справі переговори будуть продовжуватися. Ніксон прийняв запрошення шаха відвідати Іран в часі, що буде визначений пізніше.

Українське мистецтво на Пряшівщині

В неділю 11 жовтня в Українському Інституті Америки мистець Осип Н. Кулик, професор мистецтва в Педагогічному Інституті Університету Шафарика, мав цікаву доповідь про сучасне мистецтво Пряшівщини. Він розповів про те, як то поволі виробляється українська мистецька свідомість. Спершу, між двома війнами, разом з цілим Закарпаттям, тоді в складі Чехословаччини, тут провідну ролю відіграв, як мистець і організатор, Йосип Бокшай. Українське мистецтво виростало на здоровому грунті традиції, що її створив народ своїми піснями, казками, орнаментом, різьбою, а особливо архітектурою, яка оригінальністю своїх форм дала внесок в архітектуру світову. На формування мистців мали вплив чеські і словацькі мистецькі школи, позитивну ролю тут відіграла також Українська Студія Пластичного Мистецтва в Празі, що діяла там до останньої війни.

Після відірвання Пряшівщини від органічно з нею зв'язаного Закарпаття, її мистці ще більше включилися в мистецькі тенденції, що домінували в чехів і словаків, бо свої мистецькі студії вони відбували в Празі й Братиславі. В цій останній 1952 р. постала перша Словацька Мистецька Академія, яка спочатку мусіла пропаґувати соцреалізм, але згодом включилася в коло проблем загально-світового мистецтва. Сьогоднішні мистці української Пряшівщини переважно модерні, їх творчість відбиває не тільки реалізм, а й експресіонізм, кубізм і надреалізм. З визначніших слід згадати такі як Микола Диц, Андрій Гай, Іван Шафранко, Юрій Кресила, Юлій Мушка, Павло Маркович, Степан Гапак, Ева Капішовська - Біссова. Деякі мистці з Пряшівщини живуть і працюють у Чехії і Словаччині. Їх творчість має загальне чехо - словацьке значення. Зі старших сюди належать Дезидерій Милий і Орест Дубай, графічній творчості якого присвячена окрема обширна монографія, з молодших — скульптор Андрій Рудавський і маляр Петро Романяк.

Після доповіді були запити, а д-р Роман Клюфас розповів про свою недавню поїздку на Пряшівщину, з якої він вивіз наскрізь позитивні враження. Доповідь відбулася на тлі виставки пряшівських видань, що тепер відбувається в Інституті (відчинена до кінця жовтня), і деяких творів самого Тулика. Дуже добре враження робила окрема виставка каталогів мистецьких виставок із збірки Тулика з експресивними модерними творами пряшівських мистців, далеких від будьякого провінціялізму. Господарем вечора був Карпатський Дослідний Центр, а мистця-доповідача представив директор Українського Інституту Америки Юліян Ревай. Між присутніми можна було бачити кількох відомих письменників. Тільки українські мистці Ню Йорку її зовсім поминули; а шкода, з неї навіть дуже модерним нюйоркчанам можна було чимало скористати.

С. Г.

ЯПОНІЯ ВІДНОВЛЮЄ...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

теро теперішній стан своєї військової флоти.

На летунській японській воєнній базі Гатанатсу колишній пілот, а тепер генерал - майор, з гордістю ствердив: „Офензива — це найкраща оборона". А тому, мовляв, стан японської повітряної оборони має збільшитися з 1.500 літаків до бодай передвоєнного стану — 13.708 літаків.

Щоправда, наземним частинам японської самооборони йде важко з поповнюванням та розбудовою. У той час, коли до Морської Академії голоситься на кожне вільне місце 5 охочих, а до летунства ще більше — наземні частини втрачають річно до 6% свого стану внаслідок резиґнацій. Головною причиною цього є низькі платні. Звичайна секретарка в Токіо заробляє більше, як сержант піхоти.

Водночас із розбудовою японських збройних сил ростуть видатки. До 1958 р., коли почалася розбудова мілітарної сили, видатки на військо були дуже малі—1.4 більйона долярів, що становило 1% загального державного бюджету. Для порівняння подаємо, що в Західній Німеччині військові видатки становлять 4.5%, а в ЗСА 8.3% загального бюджету. Японські „яструби" вимагають для цієї цілі до 20 блн. долярів у 1980 році, але, як видно із дотеперішніх заяв, уряд та провідники опозиції до цього не допустять. Проте навіть ті, які виступають проти високих видатків на армію, припускають, що із ростом японського націоналізму видатки на збройні сили в недалекому майбутньому зростуть щонайменше в чотири рази.

ЗСА та деякі азійські держави хотіли б бачити мілітарно сильну Японію, щоб вона була провідником у формуванні колективної безпеки, якій загрожують комуністичний Китай і СССР. Так само думають також і японські провідники. Але вони не уявляють собі, що озброєна Японія має „перебрати" оборону Азії від ЗСА. Міністер закордонних справ Японії, Кійчі Аічі, в журналі „Форін Еффер" з цього приводу писав: „Японська публічна опінія просто не приготована до такої ролі, і, як мені здається, азійські народи не бажали б собі цього".

Японська мілітарна потуга зростатиме з кожним роком. Але повороту до давнього стану, коли японські мілітаристи керували політикою в краю і завойовували чужі краї — не передбачається.

У КОМУНІСТИЧНОМУ КИТАЇ ЗАСУДИЛИ на 10 років в'язниці Труца фон Ксілендера, як „американського шпигуна", що скривався за покришкою мінералогічного фахівця. Він був кількакратно в Китаї від 1965 року, працюючи для західньо - німецького петрохемічного концерну „Люрґі Ґезельшафт", що має умову з комуно - китайським урядом щодо збудування петрохемічної фабрики недалеко м. Лянчов.

Ділимося сумною вісткою з Членами Відділу, Друзями і Знайомими, що 22-го жовтня 1969 року на 67-му році життя несподівано упокоївся в Бозі

бл. п. ОЛЕКСАНДЕР ТУР

Покійний народився в 1901 р. в Куликові, пов. Жовква в Західній Україні

ПОХОРОН відбудеться в суботу, 25-го жовтня 1969 року о год. 9-ій ранку з Української Католицької Церкви Чесного Хреста на Асторії, на Гейт оф Гевен.

УПРАВА Т-ВА „ПЕРЕМИШЛЬ"
141-ий ВІДДІЛ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ ПОМОЧІ в НЮ ЙОРКУ

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. д-ра **ВОЛОДИМИРА БІЛОЗОРА**
жертвуємо 15.00 долярів
на Українських Воєнних Інвалідів.
71-ий ВІДДІЛ СУА в ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж.

Вельмишановній Пані М. Білозор — Почесній Членці 71-го Відділу СУА і опечаленій Родині висловлюємо наше щире співчуття.

Замість вінка на свіжу могилу
Дорогого Побратима Визвольних Змагань сотника-лікаря УГА
сл. п. д-ра **ВОЛОДИМИРА БІЛОЗОРА**
складаємо 25.00 долярів
на Фонд Українських Воєнних Інвалідів.

Вельмишановній Дружині і Родині Покійного, висловлюємо наше сердечне співчуття.
Д-р Микола і Олександра **ТЕРЛЕЦЬКІ**

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. д-ра **ВОЛОДИМИРА БІЛОЗОРА**
жертвуємо 15.00 долярів
на Українських Воєнних Інвалідів.
Ірина і Роман **КАЧМАРСЬКІ**

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. д-ра **ВОЛОДИМИРА БІЛОЗОРА**
складаємо 10.00 долярів
на Фонд Українських Воєнних Інвалідів.
Марія і Ярина **ТУРКО**

Замість квітів на свіжу могилу Незабутнього
св. п. інж. **ЮРІЯ ТАРАСА ГРУШКЕВИЧА**
на НТШ в Сарселі
складають 25.00 долярів
Д-р Михайло й Варка **ТИМКОВІ**

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. **ЕВГЕНІЇ ФЕРЕНЦЕВИЧ**
складають 10.00 долярів
на Фонд Українських Воєнних Інвалідів
Ольга й Зенон **ГОРЕЧИЙ**
Монтреаль, Кв**і**б.

Замість квітів на свіжу могилу
юного пластуна-розвідчика
бл. п. **БОРИСА ДРАГАНА**
складають 25.00 долярів
на завершення будови каплиці на Пластовій Оселі „Вовча Тропа" в Іст Четгем, Н. Й.
Лідія і д-р Роман **СМИКИ**
Coal City, Ill.

Замість квітів на могилу
бл. п. **ЕВГЕНІЇ ФЕРЕНЦЕВИЧ**
зложили 30.00 долярів
на Пластовий Вишкільний Фонд ім. Дрота:
Я. і І. Лучечки, І. Нинка, О. і С. Парубчаки, Н. і В. Сохани, Н. і М. Титли, М. І. Шевчуки

Замість квітів на свіжу могилу
св. п. інж. **ЮРІЯ ТАРАСА ГРУШКЕВИЧА**
на цілі Наукового Товариства ім. Шевченка в Сарсель, Франція
складають 30.00 долярів
Михайлина й Микола **БІГУНИ**
Орися і Ігор **РУДЕНСЬКІ**
Ярослава й Ярослав **КРИПІТАЛОВИЧІ**

Літературну нагороду Нобеля дістав ірляндсько-французький письменник Семюел Беккетт

Стокгольм. — Окремий Комітет при Шведській Академії Наук повідомив, що цьогорічну літературну нагороду Нобеля признано ірляндсько-французькому письменникові Семюелеві Беккетові. В урядовій заяві стверджується, що цю нагороду признано тому, що нагороджений письменник в новій формі, в романах і в драмах, змальовує злидні й марність модерної людини. Секретар Академії Карл Рагнар Гієров нимов усправедливлюється за рішення Академії і старається підкреслювати позитивні аспекти глибоко песимістичної творчости Беккетта. Він сказав, що творчість цього письменника подібна до негативів фотографічних, з яких виникають потім позитиви. Нагороджений письменник народився 63 роки тому в Ірляндії в Дублині, але від 1937 року живе в Парижі, і більшість його творів написана по-французькі. Найбільше знаним твором нового нобеліста є п'єса з 1952-го року під заголовком "Waiting for Godot", в якій показана „марність людського життя". Беккетта не могли повідомити про одержання нагороди, бо він перебуває в Тунісі в Африці і невідома його адреса. Сподіваються, що нагороджений не поїде 10-го грудня до Стокгольму по нагороду і не виголосить там промови, подібно як це зробив був французький письменник екзистенціяліст Пол Сартр.

Семюел Бекетт
лавреат літературної нагороди Нобеля

ВЕЧІР РЕПОРТАЖІВ ПРО ПОСВЯЧЕННЯ СВ. СОФІЇ В РИМІ

Бронкс, Н.П. — Репортаж про посвячення Собору св. Софії в Римі прочитає п-і Ольга Соневицька на вечорі, що відбудеться в суботу 25 жовтня, заходом 82 Відділу СУА на Бронксі, Н.Й., у церковній залі о год. 5:30 по пол. при 1745 Вашінгтон евню. Гостям раді.

БАТЬКИ! Зє жийте замолоду ваших дітей з найстаршою чайбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, а навіть громадськості в нашому світі нового світу.

Творча зустріч з письменниками в Рочестері, Н. Й.

Гурток книголюбів при 47 Відділі Союзу Українок Америки в Рочестері зорганізував творчу зустріч із місцевими письменниками в неділю 28 вересня ц. р. в зал. Т-ва „Самопоміч". Відкрила зустріч голова книголюбів п. Ірина Руснак, вітаючи зібраних гостей та з'ясовуючи мету цієї першої творчої зустрічі з місцевими авторами на терені рочестерської української громади. Опісля п. Руснак передала слово п. мгр. Романові Чорнобілеві.

Пан мгр. Чорнобіль накреслив коротку історію розвитку українського письма на тлі всесвітнього „книгописання", починаючи з сивої давнини від знаків-символів через створення азбуки, а згодом винайдення друкарського станка аж до найновіших часів.

Після цього п. мгр. Чорнобіль приступив до презентації авторів.

Перший — це п. Анатоль Галан — широко відомий уже автор багатьох оповідань, новель, повістей, а також віршів.

Другий — п. Евстахій Загачевський, автор кількох прозових творів-мемуарів, зокрема повісти „Львівська братія".

Третій — п. Харитон Довгалюк, який збагатив українську літературу ц. р. своєю першою збіркою оповідань „Кладка над потоком".

З характеристикою творчости п. Анатоля Галана виступила п. Мирослава Приймак, про твори Евстахія Загачевського доповідав мгр. Роман Чорнобіль, а про „Кладку над потоком" п. Харитона Довгалюка та його творчі задуми на майбутнє доповідала п. Марія Крамарчук.

Зустріч із місцевими письменниками пройшла в щирій дружній атмосфері. Присутні задавали авторам багато питань у зв'язку з написаними творами та їх творчими задумами, на які автори давали вичерпні відповіді.

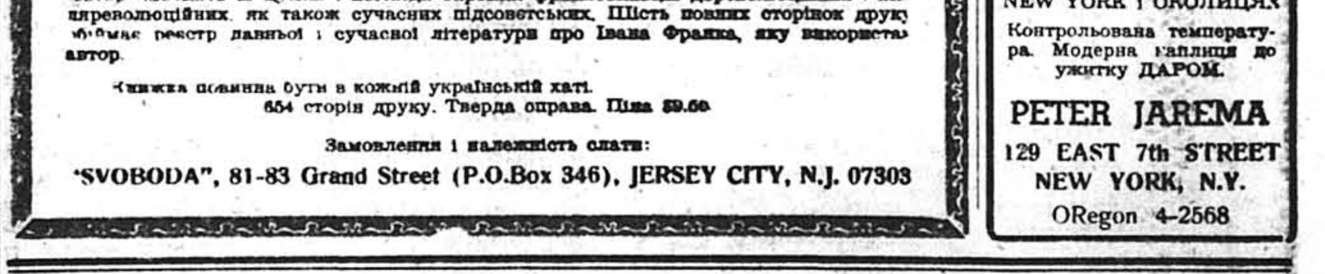
Нехай Бог щастить нашим дорогим авторам! До нової зустрічі, з новими досягненнями.

Степан Чорній

ДО ВАРШАВИ ВЕРНУВСЯ з Америки амбасадор ЗСА Волтер Штессель, який вестиме надзвичайно важливі розмови з китайськими комуністами, якщо Пейпінг рішив би відновити їх. Китайські комуністи перервали їх з початком минулого року. Китайсько - американські зустрічі на амбасадорському рівні у Варшаві були одиноким безпосереднім контактом між тими двома державами. Комуно - китайську амбасаду у Варшаві очолює від довшого часу шарж д'аффер Лаі Янг, бо Пейпінг відкликав був більшість своїх амбасадорів у часі „культурної революції". Припускають, що тепер Пейпінг призначить нового амбасадора до Польщі.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

ТАРЗАН, Ч. 6267. Ода атакує Тарзана

Мерзенний Ода, вбивник свого батька з амбіції стати ватажком мото-мотів, вагається, чи вжити ножа, коли Тарзан докоряє йому.

Ватажки мото-мотів не стають ватажками вбиваючи своїх батьків! Чи не є це ваше право, що брат стає наступником брата? Твій стрийко ось тут, старий Гана, є братом твого батька!
Не говорю з чужинцями. Я вбиваю їх!

Боронися, Тарзане! Він також сином Країми... такий злий, як злою стала вона!